

SAMOBORSKE

Br. 1

God. VI.

Samobor, 1. siječnja 1957.

List izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu. — Cijena pojedinom broju 10 Din. — Tromjesečna pretplata 60 Din., polugodišnja 120 Din. — Tekući račun kod filijale Narodne banke u Samoboru broj 415-T-88. — Glavni i odgovorni urednik Stanko Vugrinec, Starogradska 15. — Tiskara »Prosvjeta«, Samobor

NOVINE

SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE SAMOBOR

DOČEK NOVE GODINE 1957.

I jedanaesta godina u slobodnoj socijalističkoj domovini, u radnom zanosu svih naših ljudi prohujala je neobično brzo, zabilježivši bezbroj značajnih i važnih događaja, koji će ostati u sjećanju svih nas. Bila je to godina rada i uspjeha na svim područjima djelatnosti u našoj zemlji. Teško je nabrojiti što sve je učinjeno tokom godine, ali ipak ne možemo, a da ne spomenemo važnu ulogu, koju naša zemlja ima u međunarodnoj suradnji, na svjetskoj pozornici

pravnost svih naroda u zemlji i u svijetu. Velika se briga posvećuje za podizanje životnog standarda naših radnih ljudi. Podizanje naše privrede, industrije i poljoprivrede, izgradnja električnih centrala, velika komunalna djelatnost, stambena izgradnja, sve je to namjenjeno našem radnom čovjeku, za bolji život i sretniju budućnost u slobodnoj radničkoj socijalist. domovini.

Dovoljno da proanaliziramo rad u našoj općini, pa ćemo vidjeti koliko je život u našoj

Taj značajan prelaz, sprema se naš narod dočekati u radosti, zabavi i veselju.

I na području općine Samobor sprema se „Doček Nove godine“!

Teško je ovdje predvidjeti sve one krupne, bučne, velike skupne zabave i proslave naših kolektiva, građana i djece — koji se spremaju, da na razne načine i raznim mjestima proslave Novu godinu! Da ne govorimo o onim doćecima i proslavama u užem krugu rodbine i prijatelja — jer doček Nove godine slavi cijeli narod.

Spominjemo samo neke doćeke u Samoboru:

Naši najmlađi, naša omladina slavi doček Djeda Mrza u Narodnom domu uz vesele priredbe Kazališta lutaka, dječjih filmova i male školske zabave. Radni kolektivi također će u istoj zgradi prirediti svečanost za djecu svojih radnika i namještenika. Odrasli građani dočekat će Novu godinu uz veselje i zabavne filmove u kinu Prosvjetne ustanove, a Nogometni klub „Samobor“ priređuje sportsku zabavu u svim prostorijama restauracije „Lavica“.

Novu godinu dočekujemo željno, jer svi znamo, da će i to biti opet jedna godina radnih uspjeha, višeg životnog standarda naših radnih ljudi, da će to biti godina novih pobjeda u izgradnji socijalizma u našoj zemlji i toliko potrebnog mirnog života među svim narodima u svijetu. Da, željno dočekujemo Novu godinu, jer ćemo čuti velike riječi našeg druga Tita u ponoćnom govoru u novogodišnjem pozdravu upućenom svim radnim ljudima naše domovine.

Svečana akademija u čast

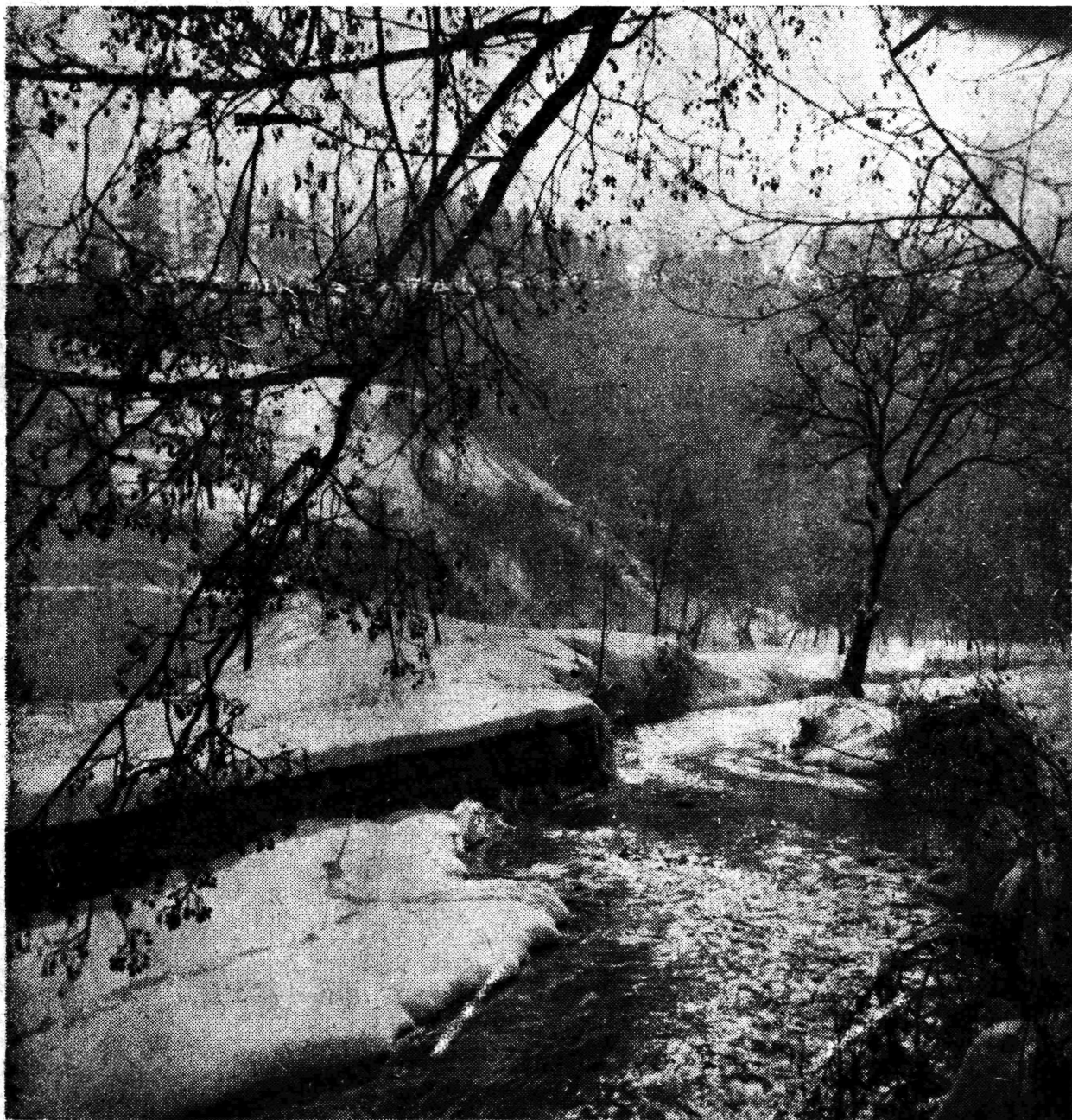
22. XII. dana JNA

Članovi Udruženja rezervnih oficira općine Samobor, priredili su 21. XII. svečanu akademiju u čast »Dana JNA«. U izvedbi svečanog programa učestvovala je: gradska limena glazba i učenici Automehaničke škole Samobor. — Nakon odsvirane himne referat o značenju 22. XII. održao je drug Mato Tomšić, rezervni major JNA-e, u kome je istakao historijski razvoj današnje JNA-e, njenu ulogu u toku rata i njenu ulogu u međunarodnom zbiljanju u kome JNA pridonosi ogroman prilog za održanje svjetskog mira i mirne koegzistencije u svijetu.

U daljnjem dijelu programa nastupio je tamburaški zbor Automehaničke škole, učenici iste škole izveli su i vježbe s puškama kao i recitacije. Iza svake točke programa publika je oduševljeno pljeskala i time dala oduška svojoj ljubavi prema svojoj Armiji, koja čvrsto stoji na braniku tekovina Narodnooslobodilačke borbe, Armiji, koja budno stoji na straži i garantira mirnu izgradnju socijalizma u našoj zemlji i time utire put boljem životu radnih ljudi socijalističke Jugoslavije.

Toga dana na grobove znanih i neznanih junaka općine Samobor, stavljeni su vijenci i time odana pošta tim nesebičnim borcima za pravdu i slobodu, borcima, koji su svojom krvlju zacimentirali temelje te velebne zgrade, Jugoslavije.

Tako je na svečani način proslavljena jubilar- na godišnjica JNA u Samoboru. M.

Gradna kraj muzeja

Foto: Frković

u borbi za mir. Značajna istupanja naših predstavnika u Organizaciji ujedinjenih naroda, borba za pravednost i mirnu koegzistenciju među narodima cijeloga svijeta. Eto i danas se nalaze pripadnici JNA u sastavu jedinica OUN u Egiptu zbog Englesko-Francusko-Izraelske agresije. Govori naših rukovodilaca druga Tita i druga Kardelja, odjeknuli su širom svijeta pokazujući dosljedan stav naše narodne revolucije za ravno-

komuni-općini krenuo tokom ove godine naprijed. Radimo mirno, staloženo i progresivno, suprostavljamo se poteškoćama našom voljom i željom za pobjedom, koju i redovito izvojujemo.

I ova Nova godina — uz sam početak novog vremenskog perioda — dan je zbrajanja uspjeha, iskustava, a i neuspjeha u protekloj godini, kao i orijentacija kod ucrtavanja zadataka za novu 1957.

Sretnu Novu godinu 1957. čestita svim radnim ljudima naše općine Socijalistički savez radnog naroda općine Samobor

Jedan od sastanaka u selu M. Jazbina rješava se pitanje izgradnje vodovoda i učestvovanje na dobrovoljnom radu

Stanovnici gorskih sela rade na putu Grdanjci-Noršić selo-Jarušje

Rezultat rada nije izostao . . . izgrađen je put Noršić selo-Grdanjci

Ostvaruje se obaveza na putu Konjščica-Klake . . . 270 dobrovoljnih radnih dana . . . 60 vozničkih sprega . . . od strane stanovnika i doprinosa NO-a općine

Omladina Samobora 1956. dala je svoj doprinos na izgradnji puta muzej-Vugrinščak

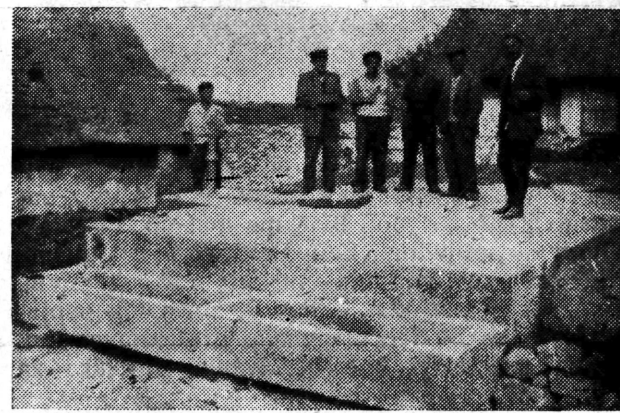

Križanje — Starogradska-Obrtnička-Livadićeva ulica u Samoboru 1956. Za vrijeme radova na vodovodu u Starogradskoj ulici

Foto: S. V.

Perkovčeva ulica za nedavnih radova na kanalizaciji

Dovršena je cisterna u Golubićima na području Žumberka

Na završetku godine . . .

Kada danas sumiramo, što smo namislili uraditi i što smo izvršili u 1956. godini, tada možemo nabrojiti niz dobrih rezultata, i sprovođenja u djelo zacrtanih planova, na svim sektorima djelovanja, kako privrednog, komunalnog, prosvjetnog, socijalno-zdravstvenog i dr. života.

No bilo je i slabih strana, negdje opravdanih podbacivanja, negdje nerazumijevanja i neprihvatanja zadataka.

Ono što smo ostvarili — služi nam u korist, — dok ono što smo propustili — izgubljeno je za jednu godinu.

Nastojat će letimično proći kroz put u 1956.

Ako uzmemo stvari u cjelini i kada znamo, da se okosnica privredno-društvenog života kreće oko planova i budžeta općine i ostalih privrednih i društvenih organizacija za određenu godinu — tako i za 1956., — treba ustanoviti, da smo već na tom dijelu priprema zakasnili pola godine. Tu je obzirom na velike pripreme oko usklađivanja planova s novim zadatkom: stabilizacija tržišta i preorijentacija investicija, trebalo iz temelja mijenjati mnoge stvari, od planskih instrumenata do prilagodivanja privrede novim uvjetima i novim zadacima zacrtanim u planovima.

Uzmimo na pr., znamo, da za ostvarenje zadataka treba osigurati i sredstva.

U preorijentaciji prikupljanja sredstava od stanovništva i privrednih organizacija nastupile su izmjene za visinu kojih su oni saznali tek u drugoj polovici godine. Uslijed toga i zadaci, koji su predviđeni, da se realiziraju u 1956. bili su ostvarivani i provedeni sa tempom naplate i prikupljanja sredstava, kako od zanatlija, poljoprivrednika, tako i privrednih organizacija.

Svima nam je poznato, kako je teško privredni život u prvom polugodištu, dok nisu počeli da se provode u život planovi i angažiraju budžeti.

Bio je izvjestan privremeni oslabljeni tempo posla, prometa, zaposlenja i dr.

No u drugom polugodištu, kada su počeli da se provode zadaci planova i kada su angažirana sredstva kako: budžeta, stambenog, privrednog i drugih fondova, vidimo čisto drugu situaciju, gdje već pojedina naročito građevinska poduzeća, nisu u mogućnosti, da zadovolje.

U našim privrednim organizacijama početkom g. 1956., uz već rečene poteškoće, došlo je do smanjenja proizvodnje i iz razloga jake zime, time ometenog saobraćaja, pomanjkanja električne energije i drugoga. — No usprkos toga, proizvodnja se ostvaruje prema 1955.

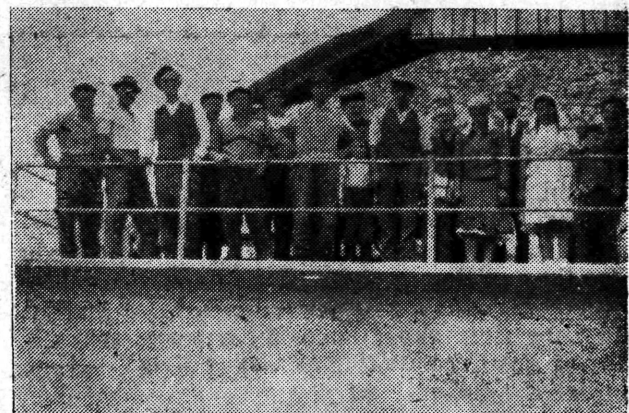
1956. BILO JE VIŠE SREDSTAVA ZA KOMUNALNO PROSVJETNE I POLJOPRIVREDNE SVRHE

Naročito je važno ustanoviti, da je već ove godine više došlo do izražaja prelijevanje sredstava za komunalne, prosvjetne i poljoprivredne svrhe. Privrednim organizacijama ostavlja se tek za dovršenje započetih objekata i rekonstrukcija, uglavnom u visini dosada ostvarenih fondova uz neznatnije nove doprinose.

Svakako — da je ta sredstva, koja su bila osigurana u 1956. trebalo putem planova i prihvaćanja zadataka provesti u život.

Poteškoća je bilo zbog toga, što su tek nakon saznanja visine sredstava, pravljene i odobravane investicioni programi, što je svakako opet u izvjesnoj mjeri odgodilo provođenje.

Nastavak na 3. strani

I stanovnici Paukovića u Žumberku ponose se svojom cisternom, za koju su uložili mnogo napora u iskopu kamena

Što smo ostvarili u 1956. godini?

(Nastavak sa 2 strane)

LAKŠE JE U SPROVOĐENJU KOMUNALNIH ZADATAKA . . .

Dobro i brzo su se nakon toga počeli odvijati komunalni zadaci, kao i investicije u prosvjeti, gdje je već postojala praksa i jedan uhodani sistem rada i poznavanja prilaženja tome zadatku, jer su ti zadaci već godinama pripremani i samo očekivali sredstva.

Dakle tu su ljudi, stručnjaci, sredstva, potrebe, a i svi važni faktori lako i odlučno prihvatili i provodili u djelo zacrtane planove.

Nabrajam neke važnije ostvarene zadatke u g. 1956.:

Pojačani su vodovodni kapaciteti u Samoboru u Starogradskoj ulici, izgrađena kanalizacija Perkovčeve ulice, pojačana je stambena izgradnja u Samoboru, izgrađen most u Starogradskoj ulici, dovršena je urbanistička osnova Samobora, započeti su radovi na vodovodu u Maloj Jazbini, izgrađene su cisterne u: Cerju, Golubićima, Paukovićima, Delivukima, temeljito su izgrađeni putovi: Klake—Konjščica s mostom, put Grdanjci—Noršić selo i odvojak za Jarušje s 2 mosta, put Budinjak—Jelinići, dio puta Dragonoš—Lipovac, te 2 belonska mosta na putu u Smerovišće, zaštitni zid na Hamoru u Samoboru, te navožen šljunak u količini od 4.830 kubika na ostalim cestama na području općine.

VIŠE UČINJENO — DOPRINOSOM DOBROVOLJNE RADNE SNAGE . . .

Da se postigne što više rezultata na pojedinim zadacima, jer su to i potrebe iziskivale, a sredstva za to nisu bila dovoljna, važnu ulogu odigrao je i doprinos u dobrovoljnoj radnoj snazi. Tako na pr. na uređenju puta Konjščica—Klake, dano je oko 270 dobrovoljnih radnih dana i 60 jednodnevnih sprega. Kada bi taj doprinos pretvorili u novčanu vrijednost to bi sa plaćom, socijalnim doprinosom i stambenim fondom iznosilo oko 482.000 dinara ili pak kod izgradnje cisterne u Paukovićima, gdje je 7 domaćinstava iskopalo 163 kubika kamena za cisternu, dopremilo sav potreban materijal i davalo prehranu majstoru. Vrijednost toga rada procijenjena je na oko 327.000 dinara.

Bilo je i daljnjih dobrovoljnih akcija na cisternama: Delivuki, Golubići, Cerje, kao i popravci putova: Lipovec—Draganoš, Grdanjci—Noršić selo—Jarušje, Grdanjci—Javorek—Beder, Grdanjci—Kostanjevac, Budinjak—Jelinići. Na svim tim radovima učestvovalo je više stotina radnika. Naročito veliki doprinos daju sada stanovnici Male Jazbine na radovima oko vodovoda.

U Samoboru, Narodna omladina dala je svoj doprinos u dobrovoljnim radnim akcijama na putu Muzejski park—Vugrinščak.

Ima još niz dobrovoljnih doprinosa, koje nam prostor u listu ne dozvoljava, da iznesemo.

ŠTA JE PRIORITETNO U 1957. ?

U idućoj 1957 godini trebat će svakako imati prvenstveno u planu dalje sređenje kanalizacije Starogradske ulice, a po mogućnosti i drugih nekih ulica, ujedno će trebati odmah početi sa polaganjem kocke u Perkovčevoj pa u nastavku Livadićevoj i Starogradskoj ulici, — također konačno pristupiti uređenju tržnice prema urbanističkoj osnovi. Stambenu izgradnju orijentirati na veće stambene jednokatne i dvokatne zgrade, da se osujeti zidanje malih kuća u širinu, što poskupljuje proširivanjem kanalizacije, električne i vodovodne mreže, — konačno završiti put Muzejski park—Vugrinščak, — omogućiti nabavu autobusa za sređenje saobraćaja u općini, — nabaviti tenk za polijevanje ulica, te nabaviti hladionike za klaonicu i dr.

TEŽA SITUACIJA JE BILA U POLJOPRIVREDI . . .

Drugačije je bilo u pitanju unapređenja poljoprivrede.

Iako postoje sredstva u priličnim iznosima za taj zadatak, ipak nemožemo reći da nas zadovoljavaju rezultati na unapređenju poljoprivrede.

Tu je svakako drugačija situacija od investicija za privredu i komunalne potrebe, gdje ima tko da ih prihvatiti i gdje postoji garancija, da će ona biti stavljena u korist zajednice u cilju podavanja većih količina novih proizvoda i usluga.

U poljoprivredi još nemamo uhodani sistem rada za prihvaćanje tih investicija.

U općini poljoprivrednim zadrugama, još su preslabi kadrovi, koji bi mogli dati više u tom smislu. Previše su i skoro uglavnom orijentirani na trgovinu i ugostiteljstvo. Što bi bilo dobro u onom pogledu, kada bi se bavili preuzimanjem proizvoda svojih članova i prodajom istih, a ne da su te zadruge uglavnom trgovci robe, koju i sve druge trgovine prodaju.

S druge strane rasparčanost površina na području naše općine je takva, da je nemoguće danas naći veće komplekse, gdje bi se moglo provesti neke od predviđenih zadataka.

Dakle ono što imamo kod privrede i komunalnih i ostalih, t. j. prihvaćanje i mogućnost realiziranja investicija — koje su tamo na tim radnim mjestima prihvatili ljudi i provode u život — u poljoprivredi nam fali taj najvažniji faktor: ljudi, koji će prihvatiti te investicije.

Sredstva će postojati i u budućim godinama, samo će trebati, da se omogući pravilno njihovo ulaganje. Tu se ne će moći postaviti od strane poljoprivrednika učebnjeno pitanje, šta se dalo i učinilo za poljoprivredu?! Odgovor bi danas trebao biti: Sredstva su tu u fondovima i dalje se ostvaruju: »Hajde da vidimo, šta ćemo svi zajedno s tim sredstvima učiniti?!

Ne može više biti govora: »Dajte!«, nego: »Dajmo!«

Tu ima da se stvari drugačije postave, ako želimo svi imati rezultate svoga rada.

Usprkos poteškoća, koje smo naveli oko provedbe zadataka za unapređenje poljoprivrede u 1956. pošlo se korak naprijed i dobiveni su dobri rezultati na ograničenim površinama.

U ratarstvu na 60 k. j. provedena je preko Poljoprivredne stanice organizacija sjetve hibridnog kukuruza. Postignuti su odlični rezultati prinosa od 4.500 kg po 1 katastarskom jutru. Što znači, da je upotrebom umjetnog gnojiva i primjenom bolje agrotehnike postignuto prosječno povećanje uroda za 60 posto. Ovaj rezultat će svakako uplivati, da će u 1957. godini biti zasijane veće površine tom kulturom. Isto tako je vršeno prihranjivanje kukuruza na površini od 150 k. j. gdje su također, dobiveni vrlo dobri rezultati. Izvršeno je i 25 propagandnih pokusa s umjetnim gnojivom i sjemenom na raznim područjima općine. Kod tih pokusa sa krumpirom prinosi su se popeli na 190 mtc po 1 k. j. Ove jeseni prišlo se preko Poljoprivredne stanice proizvodnji pšenice na bazi kontrahaže čime je obuhvaćeno 120 domaćinstava na 80 k. j.

U stočarstvu planirana je nabava 100 kom meriniziranih ovaca za područje Žumberka. Od toga uspjele je nabaviti 56 komada, dok je kod Poljoprivredne zadruge Grdanjci, organiziran ovčarski ogranak.

U voćarstvu i vinogradarstvu na području Sv. Nedjelje zasadeni su 10.000 cjepova loze stolnih sorata, zatim nekoliko stotina sadnica novih sorata, pretežno jabuka, zasadeni su na raznim dijelovima općine.

Kod zaštite bilja Poljoprivredna stanica je pristupila akciji zimskog prskanja voćaka, krušaka, šljiva i jabuka. Obuhvaćeno je 97.000 stabala i utrošeno 7.000 kg D. M. O. C. sredstva, te uništeno 70—90 posto uši na stablima.

Vođena je akcija suzbijanja glogovog bijelca u Sv. Nedjelji, dok je u akciji oko suzbijanja krumpirove zlatice utrošeno oko 9.000 kg sredstava, jer je 60 posto krumpirišta zaraženo ovim štetnikom. Također je radi suzbijanja krumpirovog rača u Žumberku nabavljeno 10.000 kg sjemenskog krumpira otpornog na tu bolest. Bilo je i niz drugih mjera i provedbi u toku 1956. ne to sve su tek početni koraci u poljoprivredi, gdje će trebati da učestvuju svi poljoprivrednici, jer je veća proizvodnja jedini put do većeg životnog standarda.

POČELA BORBA PROTIV METILJAVOSTI

Rad veterinarske stanice u 1959. godini usmjeren je prvenstveno, na liječenje stoke, na preveniranje, t. j. na takve bolesti na terenu, koje sprečavaju pojedine zarazne bolesti u njihovom širenju, a isto tako sprečavaju i izbijanje pojedinih zaraznih bolesti. U tom cilju izvršeno je slijedeće:

SAKAGIJA: Izvršena je malenizacija i serološko ispitivanje na 1290 kopitara i nije ustanovljen nijedan slučaj Sakagije,

Bedrenica: izvršeno je preventivno cijepljenje na 1098 goveda.

Protiv svinjske kuge i vrbanca cijepljeno je 4.756 svinja.

Ova zaraza je svedena na prilično podnosljivu mjeru, te je u cilju iskorijenjenja ovih zaraza u 1957 godini predviđeno je obavezno cijepljenje svih svinja.

Umjetno je osjemenjeno 967 krava i rezultati su se pokazali dobri, te se stočari sve više služe ovim načinom unapređenja svog stočarstva.

Od jalovosti liječeno je 1.038 krava i junica, a izlečeno je 876 grla.

U toku 1956 god. u cilju suzbijanja metiljavosti, jedne od najraširenijih inverzionih bolesti koja nanosi najveće štete našem stočaru izvršen je pregled na 8.201 goveda. Metiljavost je ustanovljena sa izrazito kliničkim znakovima na 60% goveda, dok se ona u nizinskim predjelima kreće i do 70%. U toku godine liječeno je sa protumetiljem 3.716 goveda. Veterinari ove stanice i ambulante u Kalinovci održali su u toku mjeseca prosinca 15 predavanja o metiljavosti sa flanelografo, i tom prilikom oformirali i seosku komisiju za suzbijanje metiljavosti. Rad na suzbijanju metiljavosti nastavit će se svim mogućim sredstvima i dalje, jer je to bolest naše stoke, koju treba metnuti na prvo mjesto po štetama koje čine našem stočarstvu i najveća je kočnica u unapređenju istoga.

Izvršena je i pretraga na tuberkulozu na 7.332 goveda. Ustanovljeno je pozitivnih 8 komada goveda, koja su sva privedena klanju, a vlasnicima je isplaćena razlika između klaoničke i rasplodne vrijednosti iz fonda za unapređenje poljoprivrede, tako da vlasnici nijesu trpjeli nikakove štete. Može se reći, da je na taj način tuberkuloza goveda na području općine gotovo likvidirana.

Osim gore citiranih radova u ambulantomama i na terenu liječeno je od organskih i drugih oboljenja 5.018 grla što krupne i sitne stoke.

U PROSVJETI NOVI KADROVI I NOVE PROSTORIJE

Savjet za prosvjetu i kulturu u 1956. godini održao je 20 sjednica na kojima je tretirao cijelu problematiku prosvjete na području naše općine. Pored Savjeta sa problemima prosvjete bave se i školski odbori, koji su ove jeseni ponovo izabrani kod svih škola. U školskim odborima imamo 299 članova, što znači, da se prosvjetnim problemima bavi veliki dio našeg građanstva.

Pretvaranjem Narodnih škola: Rakov Potok, Smerovišće, Noršić selo i Grabar u osnovne Osmogodišnje škole obuhvaćeni su svi školski obveznici osmogodišnjim školovanjem.

U svim narodnim školama uračunavajući Školu učenika u privredi Samobor imamo 4.531 učenika, koji su raspoređeni u 130 odjeljenja, a sa kojima radi 133 prosvjetna radnika. U odnosu na 1955/56. školsku godinu školskih obveznika imamo više: od I.—IV. raz. 85, od V.—VIII. raz. 107, što ukupno iznosi od I.—VIII. raz. 198 obveznika. Također se i polazak obveznika u školu poboljšao u odnosu na prošlu godinu tako, da imamo polazak od I.—IV. raz. 99, 16% a od V.—VIII. raz. 97, 92%. Ako bi analizirali pojedine škole, onda bi vidjeli da je polazak u ovoj školskoj godini zadovoljavajući u odnosu na prošlogodišnji. Na Narodnoj osnovnoj osmogodišnjoj školi Sv. Martin u početku prošle školske godine bilo je samo u V. razredu od 85 obveznika samo 41 polaznik, a ove školske godine od 377 obveznika koliko ih ima na toj školi imaju svega 3 nepolaznika.

U ovoj školskoj godini primljena su 22 nova prosvjetna radnika i razmješteni na narodne škole na području općine, ali ni time nismo popunili sva upražnjena mjesta, jer kod nekih škola nemamo stambenog prostora za stanove prosvjetnim radnicima, pa nismo mogli dobiti nastavnike i profesore na te škole.

U toku ove godine donešen je perspektivni plan izgradnje školskog prostora i stanova za prosvjetne radnike i odmah se pristupilo ostvarenju istoga. Školski prostor ne zadovoljava ni u Samoboru ni u narodnim školama na ostalom području općine. U ovoj godini izvršene su adaptacije.

Kod Narodne škole Molvice, uređena je jedna učionica;

Kod Narodne škole Rakov Potok, uređena je jedna učionica pregradnjom hodnika i jedna prostorija u podkrovlju zgrade i dovršena drvarnica;

Kod Narodne škole Sv. Martin, uređena je jedna učionica iz hodnika i zbornice, a pregradnjom veće učionice uređena je zbornica, a od podruma je uređena jedna prostorija za školsku radionicu;

Kod Narodne škole Stojdraga, pregradnjom postojeće učionice dobivene su dvije manje učionice;

(Nastavak na 4. strani)

Što smo ostvarili u 1956. godini?

(Svršetak sa 3 strane)

Kod Narodne škole Pavučnjak, izvedeni su radovi na fasadi zgrade i u dovršenju je obiteljski stan;

Kod Narodne škole Grabar, prigradna je još jedna učionica, a stambena zgrada za prosvjetne radnike započet će izgradnjom u 1957. godini;

Kod Narodne škole Kerestinec, u toku je uređenje dviju učionica, kabineta, jednog jednosobnog i jednog dvosobnog stana, kao i jedne prostorije za knjižnicu.

Nastavljeni su radovi na dovršenju prvog dijela školske zgrade u Samoboru, koji će biti gotov do početka iduće školske godine. Samo za te radove utrošeno je 18,750.000 dinara, ako tome pribrojimo ostale investicije u prosvjeti onda one iznose u 1956. godini oko 25.000.000 dinara, koji iznos je minimalan s obzirom na potrebe proširenja školskog prostora i stanove za prosvjetne radnike. Prema grubom proračunu u 1957. godini trebalo bi uložiti u investicije u prosvjeti oko 96.000.000 dinara, od toga 69.000.000 dinara na proširenje školskog prostora, a 27.000.000 dinara na stanove za prosvjetne radnike.

Predškolski odgoj predstavlja formu obrazovanja i odgoja naših najmlađih, pa su i u tom pogledu u protekloj godini postignuti značajni rezultati. U Dječjem vrtiću obuhvaćeno je 88 djece, a od kojih se jedan dio nalazi i na hrani. Pored predškolske djece — otvoreno je jedno odjeljenje za školsku djecu. Društvo „Naša djeca“ Bregana izvršilo je pripreme za otvaranje Dječjeg vrtića u Bregani, ali nisu mogli pronaći prostorije za isti, pa se njihova težnja nije mogla ostvariti.

Na narodnom prosvjećivanju postignuti su vidni rezultati: završilo je 13 zdravstveno-prosvjetnih tečajeva sa 176 polaznika, koji su radili po II. nastavnoj godini, a ove školske godine počelo je sa radom 21 zdravstveno-prosvjetni tečaj sa 468 polaznika. Održana su 4 higijensko-domaćinska tečaja sa 81 polaznicom, a u planu je da se u idućoj godini održe još 4 tečaja. Održano je niz predavanja u okviru Narodnog sveučilišta i prikazano kino predstava pokretnom kino aparaturom na selu. Savjet za prosvjetu i kulturu razmatrao je pitanje narodnog prosvjećivanja i donio zaključke za rješavanje niza problema.

DANA SU VELIKA SREDSTVA ZA ZDRAVLJE I SOCIJALNU POLITIKU

U toku 1956. Zavod za socijalno osiguranje filijala u Samoboru uselio je u novo dovršenu zgradu zavoda, gdje su sada smještene u 8 soba uredske prostorije s dvije čekaonice. Drugi dio zgrade zauzimaju 2 trosobna, 2 dvosobna stana i 1 garajsonjera. Time je riješen problem smještaja samog zavoda.

Za zdravstvenu zaštitu osiguranika na području filijale od mjeseca siječnja do studenoga 1956. isplaćene su slijedeće svote:

Hranarine i oprema novorođenog djeteta	17,104.000
Ambulantna liječenja i zubnu njegu	12,003.000
Bolničko liječenje	15,518.000
Lijekovi	8.082.000
Ortopedska pomagala	1.430.000
Putnih troškova	2.524.000
Za dječji dodatak	59,000.000
Naknada za slučaj smrti	495.

Već ove brojke govore koliko se ulaže za zdravstvenu zaštitu osiguranika, koja bilježi opći porast kao i liječenja u prirodnim lječilištima u kojima se u toku godine s područja naše filijale liječilo 208 osiguranika i u tu svrhu utrošeno 2.687.000 dinara. Osim toga na teret fonda za preventivnu zaštitu upućeno je na oporavak 32 učenika u privredi, 25-ero školske djece i 15 odraslih.

Kada tome dodamo još sredstva koja je u 1956. god. utrošila općina u socijalnoj politici u visini od 10.000.000 dinara i zdravstvu u visini 11.500.000 dinara, te za gradnju ambulante u Budinjaku 1.000.000 dinara, vidimo već preko tih brojkica, koliko se brige vodilo u protekloj godini za naše ljude.

* * *

Moglo bi se ići u nabranjanju rezultata rada u 1956. u nedogled. Niz toga nije moguće radi prostora da se iznese. Nisu dodirnuti rezultati pojedinačnih privrednih, društvenih, masovnih i ostalih organizacija, kao i učešće građana u društvenom upravljanju i samoupravljanju. No već dio onoga što je rečeno daje nam djelomičnu sliku onoga što su u 1956. godini sve te organizacije preko naših ljudi dale za kompletiranje socijalističke izgradnje i života u samoj našoj komuni.

U novoj godini 1957. očekuju nas zadaci i problemi, kojima će se trebati intenzivnije baviti od početka godine — za razliku od 1956., gdje se tek u drugoj polovini pojačao rad na svim sektorima.

• PROSVJETA • KULTURA • PROSVJETA • KULTURA •

75. GODIŠNJICA SMRTI AUGUSTA ŠENOEA

ŠENOEA - naš najčitaniji pisac

Povodom 75. godišnjice smrti Augusta Šenoea, jednog od najplodnijih i najčitanijih naših književnika, potrebno je, i u našem lokalnom listu, osvrnuti se na ovako krupnu ličnost naše kulturno-književne prošlosti.

August Šenoa je živio i stvarao u vrijeme, kada su u Hrvatskoj društvene i političke prilike, pogoršane osobito Bachovim apsolutizmom i njegovim posljedicama, bile veoma teške. — Stariji književnici, strahujući od progona, povukli su se iz javnog života, dok se mladi nisu dali slomiti. Oni su nastojali pod svaku cijenu sačuvati tekovine ilirizma: narodnu egzistenciju i osebnost, književni jezik i pravopis.

Nešto bolji uvjeti za rad nastali su pokretanjem, kasnije veoma značajnog i popularnog časopisa »Vijenca«, kojemu je Šenoa bio glavni urednik. Rođen u Zagrebu, svršava pravne nauke u Pragu i Beču. Obavlja zatim u rodnom mjestu različite dužnosti počevši od novinara, gradskog činovnika i senatora do dramaturga i direktora zagrebačkog kazališta.

No pretežni dio njegove životne aktivnosti je literatura. Tu je on dao sve od sebe! — Shvaćao je književni rad u prvom redu kao sredstvo pomoću kojega će najbolje iznijeti kulturne, ekonomske i socijalne težnje svoga naroda i time izazvati otpor protiv svih vrsta porobljivačkih tendencija neprijatelja. — Taj svoj stav je dosljedno provodio ne samo u teoretskim člancima, nego u svima svojim mnogobrojnim umjetničkim djelima.

Pročitamo li bilo koje njegovo djelo, počevši od lirskih i epskih pjesama, feljtona, pripovjedaka, raznih književnih ocjena i kazališnih kritika pa do popularnih romana, lako ćemo uočiti činjenicu, da je Šenoa ne samo odlučan borac protiv tuđinskih presizanja na politička prava naroda, nego i borac za socijalnu pravdu.

Opisujući klasnu borbu, njegove neskrivene simpatije su na strani potlačenih, siromašnih i obespravljenih. Herojskom liku neustrašivoga vođe najveće seljačke bune u Hrvatskoj Matiji Gupcu, Še-

noa je u svome romanu »Seljačka buna« podigao najljepši spomenik.

Ovakvim svojim rodoljubivim i progresivnim stavom u prelaznom razdoblju iz feudalnog društvenog uređenja k punoj vlasti građanstva, Šenoa je uspio zainteresirati za svoja djela (ne samo za svoja) najšire slojeve tadašnjeg društva. Približivši književnost narodu i crpivši teme iz prošlosti i sadašnjosti svoga naroda, on je mnogo pridonjeo stvaranju čitalačke publike i u tome je njegova najveća zasluga.

August Šenoa je umro mlad — u 43-oj godini života, u naponu snage i u vrijeme, kada je njegov talenat, njegova stvaralačka moć i njegova poslovitna marljivost najviše obećavala. — Ipak, i ovako je ostavio iza sebe veliko životno djelo, ostavio je plodove svoga srca i uma, koji mu i danas, 75 godina nakon smrti, daju častan epitet: jednog od najčitanijih naših pisaca. Prof. L. Č.

MIRKO RADUŠIĆ

Bijela žena

Po ledenoj stazi, zaogrnuti snijegom,
O ponoći prođe svijetom čudna žena.
Nasmijana lica, a korakom noći,
Lagano se vuče cestom kao sjena.

U lijevoj joj ruci košara od zlata,
A u desnoj mala, plava grana bora.
Na glavi joj vijenac, od ledenih ruža,
Ispletan još negdje iza tamnih gora.

Nečujno dolazi do svačije kuće,
Da lagano dirne srca ljudskih bića.
Iz košare vadi čudesne darove:
Snijeg, kišu i travu, grane pune lišća...

Pa, tko je to šalje ove tamne noći?
Kako li se zove ova žena snova?
Sama tiho šapne: »Djed Mraz me šalje,
A zovem se eto, Godina Nova«.

Narodno sveučilište

Usmene sportske novine

25. prosinca održane su »Usmene sportske novine« uz sudjelovanje poznatih sportskih novinara iz Zagreba i nekoliko državnih sportskih reprezentativaca. Za ovo zanimljivo sportsko veče vladalo je u Samoboru veliko zanimanje, a dvorana je bila ispunjena do posljednjeg mjesta.

Vilko Lunčer novinar »Narodnog sporta«, urednik lakoatletske rubrike u zanimljivom izlaganju o lakoatletici na Olimpijskim igrama prikazao je kakove napore iziskuje »kraljica sporta« i kako je sportska slava kratkoga vijeka. — Govorio je o slučaju Zatopeka, koji je dnevno znao trčati i 70 km, morao je prepustiti mjesto mladima, a od sportske slave ostale su samo uspomene. Predrag Sarić, urednik rubrike o boksu imao je kraći razgovor sa našim poznatim boksačem »Lokomotive« i državne reprezentacije Borisom Bandom, koji je do sada imao oko 280 nastupa u ringu od čega 33 poraza, 30 neodlučnih ishoda a ostale susrete je pobijedio. Već sam izgled našeg boksača ulijeva strah u kosti i zaista vjerujemo, da nije ugodno »pasti na šaku« ovom boksaču, iako je u razgovoru inače vrlo simpatičan.

Svim prijateljima nogometne igre poznat je po pisanju i izvještajima iz raznih ligaških utakmica, drug Pero Zlatar, novinar »Narodnog sporta«, on je iznio nekoliko sličica iz života naših vrhunskih nogometaša. Održao je mali intervju sa novim članom zagrebačkog »Dinama«, mladim, ali svima dobro poznatim i odličnim vratarom Gordan Irovićem. Skroman, miran, solidan, dobar vratar, pun ambicije i volje željno očekuje proljetni dio prvenstva i nada se, da će stajati među izabranom jedanaestoricom miljenika zagrebačke publike »Dinama«, i braniti u proljetnom dijelu prvenstva.

Poznati naš državni reprezentativac vaterpolista Vlado Ivković, na lijep i zanimljiv način opisao je

put naše vaterpolo reprezentacije na Olimpijadi u Melbourne. Naporan lijet avionom preko Grenlanda u Los Angeles, trening u 33 metarskom bazenu na šestom katu, šetnja po Hollywoodu, »gradu sanja i bisnisa«, dolazak u najživopisniji kraj svijeta Honolulu, lijepe Havajke s vijencima ruža i gitarama, kupanje u Tihom oceanu, a zatim lijet na najranji kontinent, dolazak u Olimpijsko selo. — Zaista mnogo svijeta prošli su naši vaterpolisti, koji zauzimaju jedno od najviših mjesta na rang listi svjetske vaterpolo klase. Vaterpolista Ivković osvrnuo se u svom izlaganju i na teške i naporne utakmice, koje su imali na ovom zaista jakom olimpijskom vaterpolo turniru. — Teško je bilo igrati protiv Mađara, koji su uslijed događaja u svojoj zemlji bili i suviše simpatizirani. Ipak zauzeto je časno drugo mjesto u do sada najjačoj konkurenciji, osvojena je drugi puta srebrna olimpijska medalja. Naši vaterpolisti ponovno su dokazali, da su svjetska klasa.

Nakon ovih izlaganja, drug Vilko Lunčer, kao konferansijer svojim dobrim dosjerkama, anegdota-ma unio je još više živosti među mnogobrojnu publiku, koja je i postavljala brojna i neka teška pitanja kao na pr.: Zašto je Beara napustio »Hajduk«? (Ne radi ljubavi prema »zvijezdi«) ili »Zašto više Krizmanić ne boksa? (Nema vremena) ili Kakova će biti momčad »Dinama« u proljeće? (To sada ne zna ni Franjo Welfl) i još mnoga druga pitanja, a među ostalima i kakve izgleda ima »Samobor« u proljetnom dijelu prvenstva? (Ako će se mnogo i sa zalaganjem trenirati — ne po Lipovačkom — slušati korisne savjete, bit će dobro).

Nakon dvosatnog razgovora o sportu, publika je pljeskom nagradila naše sportske novinare i reprezentativce, zaželivši, da ih uskoro opet vidi u Samoboru.

Z. T.

Iz Doma narodnog zdravlja

SMJERNICE NAŠE ZDRAVSTVENE SLUŽBE I ZDRAVSTVENA ZAŠTITA NARODA

U razvoju medicinske nauke, slično kao i u drugim prirodnim naukama, zapažamo više razvojnih etapa, u kojima se očitovao znatniji napredak na osnovi novih otkrića, ispitivanja i saznanja. Usporedno s tim išao je i razvitak zdravstvene službe, koja treba da u praksi, u životu, primjenjuje naučne spoznaje. Iz povijesti medicine znademo, da je oduvijek bilo naprednih ideja — te da su pojedini veliki mislioci (filozofi i liječnici) svojim idejama i radom utirali nove putove u zdravstvu.

U posljednjih 200 godina sve više se očituju misli o potrebi socijalnomedicinskog shvaćanja i načina rada. Isprva to mišljenje nije moglo prodrjeti, ali je s vremenom sve više jačalo i dobivalo značajnu ulogu u praktičnom zdravstvenom radu. Danas je više ili manje svakom poznato, da socijalni faktori uz ekonomske prilike imaju bitan utjecaj na zdravstveno stanje i pojedinca i naroda; poznato je, da se mnoge teške, napose masovne bolesti — kao i bolesna stanja — javljaju i održavaju pod utjecajem nepovoljnih životnih uslova. — Danas nam je već razumljivo i ono općenito prihvaćeno shvaćanje, da se zajednica mora brinuti za zdravlje svakoga svoga člana, a da se mnogi zdravstveni problemi ne rješavaju samo u uskom krugu, već da ih valja široko tretirati; postoje zdravstvena pitanja, koja se rješavaju na međunarodnoj osnovi, zajedničkim naporima mnogih zemalja.

Ta međunarodna suradnja pogođuje i napretku medicinske nauke, pa čini, da se sve veći broj ljudi u svojim zemljama može koristiti novim medicinskim sredstvima i boljim načinima liječenja.

U jeku najnovijeg napretka nauke i zdravstvene službe nastala je nakon I. svjetskog rata Higijenska organizacija tadašnjeg Društva Naroda, sa zadatkom, da utvrdi međunarodnu suradnju u zdravstvenim pitanjima, kao i sa svrhom, da se moderno medicinsko djelovanje upravlja ovim glavnim načelima:

1. sprečavanje bolesti treba da je važnije nego samo liječenje;
2. podizanje zdravlja i održavanje dobrog zdravstvenog stanja naroda treba da bude briga državne zajednice;
3. širenje i uzdizanje higijenske kulture treba da je dužnost svakog pojedinca.

I naša se je zemlja priključila tim nastojanjima — pa je putem Škole narodnog zdravlja, naših Higijenskih zavoda, Doma narodnog zdravlja i Zdravstvenih stanica provodila socijalnomedicinski rad u skromnijem ili većem opsegu, prema mogućnostima i prilikama, koje tada nisu bile najpovoljnije.

Poslije prošlog svjetskog rata prihvaćena je na međunarodnom forumu ideja o pravu svakog čovjeka na zdravlje, o pravu na najširu zdravstvenu zaštitu i pomoć — pa je nova Svjetska Zdravstvena Organizacija, kao organ OUN-a, postala tijelo, koje ima ostvariti međusobnu suradnju svih naroda svijeta na zdravstvenom polju!

Tim je ujedno označen kao najviši cilj SZO: istrebljenje bolesti i uspostavljanje ideala zdravlja. Takve misli treba da upravljaju radom zdravstvene službe svih zemalja!

Mi se još danas borimo za izgradnju takvog društva, takvog uređenja, gdje će i zdravstvo dobiti svoje pravo mjesto, — ono visoko značenje, koje mu pripada po nužnosti bioloških i socijalnih zakona; borimo se za takvo društvo, u kojem će svaki pojedinac imati razvijenu svijest o potrebi socijalnomedicinskog načina gledanja, prosuđivanja i djelovanja.

Naša je država prihvatila ideje SZO i kod nas se radi na sprovođenju i ostvarivanju tih zdravstvenih zadataka. Sanitetska služba mora da uoči kako zajedničke tako i pojedine lokalne probleme, da ih postepeno obrađuje i rješava — vlastitim snagama i sredstvima te uz međunarodnu pomoć.

Na temelju osnovnog načela svake zdravstvene službe, a to je — zaštita i unapređivanje zdravlja naroda postavljeni su i kod nas principi, kojima

se ravna čitavo naše socijalnomedicinsko djelovanje. Te principe možemo obuhvatiti u nekoliko glavnih točaka.

1. JEDINSTVO ZDRAVSTVENE SLUŽBE — treba da bude dosljedno provedeno. To uključuje jedinstvenost profilaktičkog (preventivnog) i terapeutskog (kurativnog) djelovanja na svakom radnom mjestu, kako u bolničkoj tako i u ambulatno-polikliničkoj službi; uključuje jedinstveni sistem liječenja i provođenja preventivnog djelovanja, — pa predstavlja i jedinstveni sistem zdravstvenih ustanova.
2. KVALIFICIRANA, PRISTUPAČNA I UGLAVNOM BESPLATNA MEDICINSKA POMOĆ — treba da bude omogućena i organizirana za cjelokupno stanovništvo. To predpostavlja razvijanje široke mreže sanitetskih ustanova, dobro opskrbljenih i u pogledu školovanog osoblja i u pogledu svih potrebnih sanitetskih sredstava (lijekova, aparata, instrumenata, vozila i ostalog).
3. PREVENTIVNI SMJER U RADU — treba da je istaknut na prvo mjesto. Uz poduzimanje najširih higijenskih mjera — u zaštiti materinstva i djece, u organizaciji dobre prehrane, a asanaciji naselja, u higijensko-tehničkoj i zdravstvenoj zaštiti kod proizvodnje i t. d. — treba provoditi sve mjere za zaštitu od masovnih (socijalnih) bolesti, na osnovi naprednog sanitarnog zakonodavstva. Tu je uključeno i intenzivno zdravstveno prosvjeđivanje, kao i razumno planiranje čitave zdravstvene službe.

Što se tiče same organizacije sanitetskih ustanova »na terenu«, kod nas je uglavnom prihvaćena kao osnovna jedinica, koja obuhvaća sav terapijski i profilaktički rad na području jedne općine — DOM ZDRAVLJA, sa njegovim različitim radnim odjelima, sa povoljno razmještenim zdravstvenim stanicama i primalskim punktovima.

Dom treba da u zdravstvenoj zaštiti obuhvati cjelokupno stanovništvo svoga područja te da svoj rad povezuje sa svim ostalim društvenim faktorima. U perspektivi ima da se provede opće zdravstveno osiguranje pučanstva, koje mora biti bazirano kako na idejnim, tako i na solidnim materijalnim (ekonomskim) osnovama. To znači, da je za uspješan rad tako organizirane, sveopće zdravstvene zaštite, neophodno potrebna sigurna financijska podloga s jedne strane, a razvijena socijalna (društvena) svijest svakog pojedinca s druge strane — uz stalno

IZ DOMA NARODNOG ZDRAVLJA

Fluorografsko snimanje na području Općine - Samobor

Rad zdravstvene službe na terenu zahtijeva stvaranje dobre evidencije i statistike o zdravstvenim prilikama u narodu. Jedan od najkrupnijih problema još su uvijek tuberkuloza i druga kronična oboljenja disala napose pluća. Njihovo suzbijanje može se uspješno provesti samo uz potpuni uvid u rasprostranjenost tih bolesti. Radi toga su u Antituberkuloznom dispanzeru izvršeni zimi 1955.—1956. god. serijski rentgen pregledi pluća kod preko 3.000 radnika, namještenika i službenika iz poduzeća i ustanova na području naše općine. Sada treba obaviti još opsežniji i potpuniji posao, a to je fluorografsko snimanje kod svih namještenika — osiguranika Filijale ZZSO u Samoboru.

Fluorografiranje će se provesti u vremenu od 3. do 15. siječnja 1957. god., tako, da za svakih nekoliko ustanova (poduzeća) bude organizirano po jedno radno mjesto, smješteno u blizini grupe poduzeća, kako bi se posao proveo što bolje i brže, sa što kraćim izostankom namještenika s rada. — To naravno ovisi o dobroj organizaciji kako na samim radnim mjestima, tako i u poduzećima odn. ustanovama (zavodima), ustvari o učešću i potpori, koju će fluorografska ekipa imati sa strane uprava, sindikalnih podružnica i samih osiguranika. Neophodno je potrebna najveća discipliniranost u

poboljšavanje ekonomskih uslova života.

Organizirano na gore navedenim načelima, upravlja istaknutim socijalnomedicinskim smjernicama u radu i uz ispunjene osnovne uslove za razvitak i rad — može naše zdravstvo izvršiti svoje zadatke na dobrobit i sreću svoga naroda!

Dr. I. V.

Sa sjednice Predsjedništva općinskog sindikalnog vijeća

Na svojoj sjednici dne 13. XII. o. g. predsjedništvo vijeća je raspravljalo o kulturnom i zabavnom životu naših radnih ljudi. Tom prilikom je uočeno, da na tom sektoru djelovanja zaostajemo. Kod ljudi u poduzećima i ustanovama se ne podiže interes za taj rad iako tamo ima dosta mogućnosti, a niti se oni uključuju u kulturno umjetnička društva, koja u Bregani i Kalinovici postoje samo na papiru, a u Samoboru djeluje tek uz krajnje napore pojedinaca.

U Samoboru i Bregani imamo još niz društava, narodne tehnike, sportskih itd., koja dosta slabo rade samo radi toga, jer u njih premalo dolaze ljudi iz poduzeća i ustanova.

Isto tako se za Radničke sportske igre ne pokazuje dovoljno interesa, iako za njih među radnim ljudima postoji veliko zanimanje. Tu su sindikalne organizacije prilično zatajile, premda bi briga za organiziranje zabave i razonode radnim ljudima morala biti uvijek aktualna.

Vijeće je zaključilo, da podružnice temeljito proanaliziraju mogućnosti, koje postoje za kulturni i zabavni život u poduzećima i ustanovama i van njih, a da se za rukovođenje Radničkim sportskim igrama izabere agilniji odbor.

Na kraju vijeće je pretresalo stambenu situaciju u vezi s dodjeljivanjem zajmova pojedincima za izgradnju kuća. Zapaženo je, da u Samoboru ima kuća u koje nije više potrebno mnogo ulagati za njihovo dovršenje. Vlasnici takvih kuća nisu u stanju da ih dovrše, jer su odobreni kredit utrošili. I sada mi s jedne strane kukamo kako je kod nas teška stambena situacija, a s druge strane imamo nedovršene kuće koje možemo za kratko vrijeme osposobiti. Novaca imamo, ali radi nerazumnog cjepidlačenja i ograničenja u dodjeljivanju kredita do iznosa od 800.000 dinara, premda takovo ograničenje ne postoji u odluci Narodnog odbora općine, mi gledamo nedovršene kuće i dalje zapomažemo o teškoj stambenoj krizi. Vijeće se s takovim stavom Narodnog odbora općine ne slaže, te će uložiti sve napore kako bi se vodila elastičnija kreditna politika. Vijeće smatra, da treba pozdraviti inicijativu pojedinaca da sebi izgrade kuću, a drugome oslobode stan. Onaj koji tako postupi, nameće sebi tešku obavezu, i on će sigurno dobro paziti što i kako radi. Uz pomoć i kontrolu zajednice, mi na taj način možemo doći do jeftinijeg i većeg stambenog prostora, a to je konačno nama i cilj u ukupnom podizanju životnog standarda.

st.

toku čitavoga toga rada, da on teče brzo i bez zastoja.

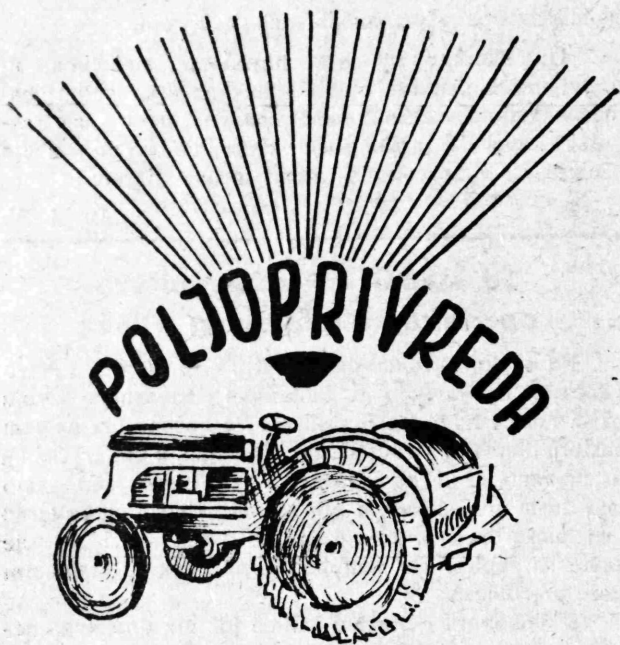
Predviđeno je, da se za redom radi na 5—6 radnih mjesta, tako da bi se u jednom satu moglo obaviti 60—80 rentgen snimaka, t. j. da se dnevno obavi fluorografiranje kod 400 osoba. Početak rada bit će u Samoboru, zatim će ekipa raditi u Bregani i u Kalinovici, a završetak je opet u Samoboru.

Dom narodnog zdravlja obavještava ovim putem sva poduzeća, zavode, ustanove, sva radilišta, kao i sve ostale poslodavce, koji uposljuju radnike namještenike (osiguranike), da je ovo fluorografsko snimanje obavezno, kako za poslodavce, tako i za njihove namještenike, na osnovu Zakona o zdravstvenom osiguranju.

Raspored fluorografiranja dat će Dom narodnog zdravlja — pa molimo, da se s eventualnim pojeđnostima, o pitanjima organizacije i provođenja čitave akcije poslodavci upoznaju i izravnim putem, osobno ili telefonski na broj 83-275.

O najtočnijem održavanju rasporeda ovisi uspjeh i rezultat toga pozamašnog rada, koji će se po prvi puta provoditi na našem području u tolikom opsegu. Očekujemo, da će svi pokazati punu svijest kod izvršavanja tako krupnog zadatka u svrhu unapređenja našega zdravstvenog stanja.

Dr. I. V.

BROJ VOČAKA I UROD. Od ukupnog broja stanovništva općine Samobor 53% bavi se poljoprivrednom proizvodnjom. Područje ove općine vrlo je prikladno za uzgoj raznih vrsta i sorata voća, kao i vinskih te stolnih sorata grožđa. Iako postoje vrlo dobri klimatski, terenski i zemljišni uvjeti za razvitak voćarstva nije se ono do sada razvilo do onoga stupnja s obzirom na potrebe i blizinu zagrebačkog tržišta. Strukturu, brojno stanje i ukupne prinose voćarstva na području ove općine prikazuje slijedeća tabela:

VRST VOČKE	Broj stabala	Urod u q
JABUKE	15.98	1.122
KRUŠKE	7.60	488
DUNJE	350	29
ŠLJIVE	45.900	3.908
TREŠNJE	6.125	723
VIŠNJE	3.4	23
KAJSIJE	387	23
BRESKVA	5.050	64
ORASI	5.130	460
U P U P N O	8.114	7.041

Površine pod voćnjacima zauzimaju (prema poljoprivrednoj statistici iz god. 1954. 183 ha. Ovo čini 0.6 posto od ukupnih ili 1.3 posto od poljoprivrednih površina. Iz ovoga je vidljivo, da su površine pod voćnjacima vrlo malo zastupane, te da se ove površine odnosno voćnjaci mogu povisiti na račun drugih kultura i to na oranice, livade i šume. Potrebno je postotak od 1.3 posto povisiti na 10 posto od poljoprivrednih površina. Tada bi gore spomenute vrste voćaka zauzimale cca 1.800 ha.

Ovo povećanje ne bi štetno djelovalo na sadašnje brojno stanje stočarstva, kao ni na ratarsku proizvodnju a dobitak bi se iz voćarstva mnogo povisio, ako se na ovim površinama podignu takozvani moderni-savremeni-zatvoreni voćnjaci, kod kojih se očekuje 1 vagon ploda po jednom ha. To znači da bi se mjesto sadašnjih 71 vagon uroda iz voćarstva povisio urod na 1.800 vagona. Računajući 1 kg voća po 30 dinara znači umjesto sadašnjih 21.300.000 dinara iz voćarske proizvodnje, da bi se dobilo 540.000.000 dinara.

KULTURA MALINE. Ovdje se želi ukazati na vrlo dobre klimatske i terenske prilike za uzgoj maline, a koja se na ovom području ne uzgaja.

Na ovo me je ponukala činjenica, što divlja malina raste na području Gorjanaca, a vjerojatno je nekada bio mnogo veći areal njezina stanovišta. Također se u stručnoj literaturi navode Gorjanci kao predjel gdje raste divlja malina. Ja sam je vidio u Galgovu, zatim uz puteve i krčevine od Grdanjaca prema Kalju. Još je ima po Medvednici, Ivančici, Kalniku, Plješivici, Gorskom Kotaru, Velebitu i t. d.

Pitoma malina — Rubs idaes — malen je višegodišnji grm, koji se uspjehom može uzgajati na velikim površinama kao voćka na mnogim obroncima, ravninama i brežuljkastim terenima općine Samobor. Kao i sve vrste voćaka tako je i pitoma malina nastala od divlje utjecajem čovjeka, koji je do danas uzgojio mnoge sorte dobrih gospodarskih osobina. Ona je patuljasta voćka, koja traži mnogo sunca i vlage. Prema tome, ona ne voli kamenita, sušna, krševita tla izložena sunčanoj žegi.

Predlozi

MOGUĆNOSTI UZGOJA MALINA na području općine Samobor

Otvorene ravnice, blagi brežuljci, zaravnanci po čitav dan suncem obasjani vrlo su prikladni za uzgoj pitome maline. Propusna, duboka i nešto hladna tla vrlo prijaju malini na nadmorskoj visini od 400—1.000 metara.

Područje općine Samobor ima kontinentalni tip klime, koji je značajan za najveći dio srednje i sjeverne Hrvatske. Nešto je klima izmijenjena zbog njegovog zapadnog položaja. Prosjek oborina od g. 1925.—1945. iznosi 1.160 mm, a njihov raspored po mjesecima dobro je raspoređen, tako, da nema razdoblja u godini koje ima tolike oborine da se ne bi moglo uzgajati kulturno bilje. — Najveće su oborine u listopadu, proljeću i početkom ljeta. Prosječna dnevna temperatura za razdoblje 1928.—1937. iznosi 10.3 stupnja, a to je dovoljno za razvitak raslinstva.

U pogledu vrst i tipova zemljišta na ovom području vlada veliko šarenilo, s obzirom na njegovu plodnost, strukturu, fizikalna i kemijska svojstva. Rasprostranjena su slijedeća tla: vrištinsko-bujadična, podzolirana, plitka skeletoidna, te plitka smeđa tla, rendzine, mineralno-karbonatna, zamočvarana, mineralno-močvarna, aluvijalno-karbonatna i antropogena tla.

Karakteristika svih ovih zemljišta je u velikoj kiselosti, te u vrlo maloj plodnosti. Osnovna mjera za povećanje visokih prinosa bila bi kalcifikacija, te odvodnja svih zemljišta, kako je i predviđeno u studiji o agropedološkim istraživanjima općine samobor. Na mnogim tlima vrlo dobro će doći intenzivna kumizacija te gnojidba stajskim i umjetnim gnojivima, kao i zelena gnojidba. Ovo treba raditi samo po uputstvu stručnjaka iz poljoprivredne stanice. Svakako tlu, kao staništu gdje se ukorjenjuju i žive biljke, potrebno je u svakoj akciji za unapređenje poljoprivredne proizvodnje posvetiti naročitu brigu, a što kod nas nije do sada bio slučaj.

Činjenica, da divlju malinu nalazimo na području općine Samobor, najbolja je garancija da se mogu uspješno uzgajati kulturne sorte. Plodna tla uz odgovarajuću agrotehniku vrlo su dobra za ovu kulturu. Tlo se mora izriholati na 40 cm i nagnojiti potrebnim gnojivima.

Malina se razmnaža ključicama, ožiljenim ključicama i izdancima. Obrezuje se svake godine u jesen ili tokom zime. Ona obilno rodi 10—12 godina, a počinje roditi treće godine. Njezini plodovi dozrijevaju mjeseca srpnja, kolovoza, rujna i listopada.

ZASTO PODIZATI GRUPNE — ZATVORENE MALINJAKE? — Ova voćka ima veliku budućnost. Njezin uzgoj ima slijedeće prednosti:

a) velika potreba naše prehrambene industrije industrije za malinu. Struktura je našega voćarstva takva, da imamo za prerađu samo jabuka, krušaka i šljiva, a nemamo dovoljno bresaka, kajsijsa, malina, dunja, jagoda, ribizla, limuna i naramča. Zbog ovakve situacije naša prehrambena industrija ne može napraviti kvalitetni pekmez za domaće i strano tržište. Osim toga vrste ovoga potonjega voća upotrebljavaju se i za druge voćne preradevine, a za koje se vrste iz prve grupe ne mogu upotrijebiti.

b) za podizanje malinjaka potrebne su mnogo manje investicije nego za vinograde, a prihod su isti ako ne i veći nego li od dosadašnjih vinograda i voćnjaka.

c) danas je velika potražnja za plodom maline od prehrambene industrije kod nas i u inozemstvu. Osim toga je svako kućanstvo sve više upotrebljava za pravljenje slatkog soka, koji se upotrebljuje kao osvježujuće piće. — Situacija je danas u Evropi i Americi, da se sve manje troši vino, odnosno alkoholna pića, a sve se više traže razni slatki sokovi napravljeni od nekih vrsta voća, kao što su limunade, oranžade, malinov sok (himber) i t. d. Ovo su prednosti koje govore da će se malina u budućnosti vrlo dobro moći plasirati na našem i stranom tržištu.

Danas je kod nas velika potražnja za plodovima maline. Zbog toga bi svaka naša tvornica koja

prerađuje voće napravila ugovor sa proizvođačima o preuzimanju odnosno kupnji svih količina proizvedenog ploda od maline. Radi vrlo male proizvodnje ovi su plodovi skupi, a naročito sokovi, pekmez i dem od malina. Ovdje je ista situacija kao i sa stolnim sortama grožđa (zobaticama); naime potrošači ne kupuju ove proizvode jer su previše skupi, a skupi su, jer je proizvodnja vrlo mala ili bolje reći je nema.

Eto to su prednosti, koje govore da će se plod maline vrlo dobro prodavati još za više decenija.

PODIZANJE VELIKIH MALINJAKA. Nema sela u općini Samobor gdje se ne bi mogla uspješno uzgajati malina — negdje više a negdje manje. — Ovdje ću prikazati plan podizanja malinjaka u selima ove općine. Ukupna površina bila bi 250 ha. Trebalo bi u ovim selima uzgajati kulturu maline na ovim površinama:

Poklek	4 ha	Molvice	15 ha
Budnjak	15 ha	Konjščica	15 ha
Grabar	4 ha	Galgovo	20 ha
Slani dol	3 ha	Drežnik	8 ha
Špački breg	1 ha	Samobor	19 ha
Noršić selo	8 ha	Klokočevac	10 ha
Podvrh	12 ha	Domaslovac	5 ha
Otruševac	12 ha	Strmec	5 ha
Cerje	18 ha	Sveta Nedjelja	20 ha
Rude	18 ha	Rakov Potok	5 ha
Mala Rakovica	18 ha	Ukupno:	250 ha

Površina od 250 ha pod kulturom maline zasadila bi se u 2 etape i to:

I. etapa

1957. god. pripremljene radnje	
1958. god. sadnja	10 ha
1959. god. sadnja	10 ha
1960. god. sadnja	20 ha
	40 ha

II. etapa

1961. god. sadnja	30 ha
1962. god. sadnja	60 ha
1963. god. sadnja	120 ha
	210 ha

Ukupno: 250 ha

Ovo bi bio početak, a kasnije bi se mogla površina proširiti odnosno po planu podizati plantaže voćnjaka od jabuka, krušaka, bresaka, kajsijsa, dunja, jagoda i ribizla, što bi ovisilo najviše o zahtjevu zagrebačkog tržišta, kao i potreba naše prehrambene industrije. Svakako treba početi sa malinom, jer ova kultura ima prednosti naprijed spomenute, i jer je Zavodu za voćarstvo u Bistracu dali i ove godine vrlo dobre rezultate. Ovaj zavod proširuje površine sa malinom.

ORGANIZACIJA AKCIJE. Pošto je podizanje malinjaka u 22 sela na 250 ha masovna akcija, to treba izvršiti niz mjera, koje će garantirati sigurne prinose od ove kulture odnosno treba tako sve postaviti da potpuni uspjeh bude zagarantiran. Mjere koje treba izvršiti su slijedeće: upoznati sve zainteresirane proizvođače s akcijom, nosioci akcije trebaju biti poljoprivredne zadruge i vinogradarsko-voćarski ogranci, stručnjaci Poljoprivredne stanice u Samoboru treba da odrede površine za prvu etapu, t. j. za sadnju 40 ha vodeći računa i o površinama u drugoj etapi, izvršiti analizu tla, odrediti sve melioracione radove oko popravka tla, gdje namjeravamo posaditi malinu, potrebne predradnje za svako selo kao i sve potrebne agrotehničke mjere za ovu kulturu, a sve ove mjere garantirat će stalne i najveće prinose (6.000—8.000 kg na ha).

Zavod za voćarstvo u Bistracu napraviti će investicioni plan za obe etape sadnje malina, te svojim izvršnim stručnjacima uz pomoć stručnjaka iz poljoprivredne stanice osigurati visoke prinose od ove kulture. Pošto poljoprivredna stanica u Samoboru i spomenuti Zavod imaju stručnjake praktičare, specijaliste za voćarstvo i poznavaoce terena (6 stručnjaka) to bi trebalo odmah da ovi stručnjaci započnu sve pripremljene mjere u toku 1957. god.,

(Nastavak na strani 7.)

POLJOPRIVREDA

Mogućnosti uzgoja malina na području Općine Samobor

(Nastavak sa strane 6.)

kako bi se moglo u 1958. god. posaditi prvih 10 ha. Ako spomenuti stručnjaci ne bi mogli izvršiti u toku 1957. god. svoj zadatak, trebalo bi pozvati stručnjake specijaliste, voćare i pedologe iz Zagreba, kako bi se radovi obavljali na vrijeme.

Ovo su glavne konture principijelne naravi, a u investicionom programu sve bi trebalo do sitnice predvidjeti. Na ovom programu kao i njegovom realiziranju radili bi stručnjaci spomenutog zavoda i stanice.

PRINOSI. Pravilno podignut malinjak na razmaku cca 1.20 x 1.50 m, što čini oko 5.000 sadnica na ha, na odgovarajuće tlo, te uz potrebnu agrotehniku može se postići prinos od 6.000—8.000 kg ploda na ha.

Dosadašnji rezultati u Bistracu i Podravskoj Slatini ove navode potvrđuju. U prošloj godini »Zagrepanka« tvornica za preradu voća i povrća u Zagrebu kupila je čitav urod malina u Bistracu po 160 dinara/kg. Ovo znači da se mogu očekivati bruto prinosi od Din 960.000—1.280.000 na ha. Vrlo privlačna brojka, koja se ne postiže sa pšenicom, ječmom, kukuruzom, a ni dosadašnjim vinogradima i voćnjacima.

POTREBE INVESTICIJA I NAČIN KREDITIRANJA. Za podizanje 1 ha malinjaka plativši radnu snagu na rigolanje i ostale radove do roda t. j. prve, druge i treće godine, te potreban materijal, sadnice, gnoj, kamati i t. d. potrebno je 400.000 dinara. Prema tome bi trebalo za 250 ha podignutih malinjaka investicioni kredit od Din 100.000.000. Pošto od gornje svote za ručne radove otpada cca 37 posto to bi se za ovu svotu mogao smanjiti kredit, jer bi proizvođači svojom snagom ove radove izvršili. O ovome se treba dogovoriti kasnije.

Potreban kredit treba da se daje Poljoprivrednim zadrugama iz fonda za unapređenje poljoprivrede. Ovaj će kredit koristiti članovi za podizanje malinjaka, a prema uputstvu stručnjaka, kako je predviđeno u investicionom programu. Kredit bi trebalo vraćati od kada počinje roditi malina u dvije etape u veličini isto onako kako su se podizali malinjaci. Odmah kod prodaje ploda zadruzi ista bi zaustavljala izvjestan iznos za naplatu duga. — Vraćanje kredita izgledalo bi na pr. ovako, ako bi se podizanje malinjaka realiziralo kako je naprijed navedeno:

I. etapa			
1960. god.	Din	1.200.000	
1961. god.	Din	1.200.000	
1962. god.	Din	2.400.000	4.800.000
II. etapa			
1963. god.	Din	48.000.000	
1964. god.	Din	47.200.000	95.200.000
		Ukupno: 100.000.000	

Uzmimo na pr. da će se otkupljivati kg maline po 150 dinara. Proizvođači će dogovorno sa zadrugom odrediti da se od svakog kilograma prodanog ploda zaustavi 20 ili 30 dinara za podmirenje kredita, a ostalo se isplaćuje proizvođaču. Može se uzeti koji drugi način. U gornjem primjeru uzeli smo da će se zaustavljati 20 dinara po kg.

Pošto je ovakva akcija masovnog karaktera, na njoj trebaju raditi: općine, preko vijeća proizvođača, Poljoprivredna stanica u Samoboru svojim stručnjacima, sve poljoprivredne zadruge trebaju ovakvu akciju shvatiti kao svoj osnovni zadatak, nadalje svi zadrugari voćari članovi vinogradarsko-voćarskog ogranka trebaju sudjelovati u realizaciji akcije, jer će o njoj ovisiti da li će im se dohodak povisiti iz njihovog gospodarstva, i na koncu trebaju raditi na ovoj akciji sve ostale organizacije, bilo direktno ili indirektno uz pomoć zadružnih organizacija iz Zagreba.

NEŠTO ZA NAŠE DOMAĆICE. Na kraju da spomenem upotrebu malinova ploda. On se upotrebljava u industriji za pravljenje pekmeza, malinova soka i čema. Ovdje ćemo izostaviti industrijsku tehniku pravljenja pomenutih preradevina, a osvrnut ćemo se na pravljenje malinova soka u domaćinstvu.

Neovisno o realizaciji naprijed iznešenog plana na trebala bi svaka domaćica u svom vrtu posaditi 20—30 kom ključica maline za potrebe svoga domaćinstva. — Vrlo jednostavno se može napraviti malinov sok koji je vrlo zdravo i osvježujuće piće

za odrasle, a osobito za djecu zbog šećera i vitamina.

Evo 2 recepta:

1. Uzme se 1 kg malinova soka, metne se u staklenku, pokrije i ostavi da malo provrije. Svači dan se sok promiješa, a poslije nekoliko dana procijedi kroz kipu, odvagne, pomiješa sa šećerom i to: na 1 kg soka i kg šećera. Maline se klanjaju, pjenava se neprestano odire. Dok je vruć unije se u boce i odmah začepi. Preko čepa rastopi se pečatnog vjetrova i tako ostavi u smučnici do upotrebe.

2. Ovaj je način bolji, jer se ne upotrebljava vatra, odnosno nikakvo zagrijavanje, tako da su sačuvani svi vitamini. — Na 3 l (kg) malinova ploda ulije se 4 l vode, te doda 4 dkg vinske kiseline. Maline treba očistiti, a kiselinu rastopiti u vodi, te sa ovom tekućinom preli malinu. Izmiješati i ostaviti da stoji 24 sata. Zatim procijediti sve kroz krpom. Na svaku litru dobivenog soka treba dodati 1.16 kg šećera. Sada ovo dobro izmiješati i ostaviti da stoji 3 dana, i povremeno se promiješa. Poslije 3 dana stavi se sok u boce, koje treba vezati čistom krpom (ne čepom) i spremiti u smučnicu do upotrebe. Prevretiti ne će. — Ja upotrebljavam ovaj način i vrlo sam zadovoljan. Od 4 kg malinova ploda dobije se cca 3 l soka, više 4 l vode, može se računati da ćete dobiti 7 l soka za potrošnju, kojega pri upotrebi razrijediti s vodom po svom ukusu. Ovakav malinov sok vrlo je zdravo piće za djecu i odrasle.

Ovdje je prikazana ukraško mogućnost uzgoja malina, za općinu Samobor. Slično se može prikazati plan podizanja modernih voćnjaka sa jabukama, breskvama, dunjama, a zašto postoje vrlo dobre mogućnosti na ovom području, a i o tome drugom prilikom.

M. O. eb

VETERINARSTVO

Predavanja po selima

U toku mjeseca prosinca, veterinari Veterinarske stanice Samobor, održali su niz predavanja i na njima upoznali poljoprivrednike o prehrani stoke preko zimbe i o suzbijanju metiljavosti, kao jedne od najraširenijih parazitskih bolesti goveda i svinja kod nas. Predavanja su održana pomoću fanelografa i na taj način stočarima je u slikama prikazan razvoj metilja i način zaraze.

Na tim predavanjima, koja su bila vrlo dobro posjećena izabrani su odbori, koji će voditi brigu o redovitom davanju pro-metilja i suzbijanju metiljavosti putem asanacije zemljišta. — Takva predavanja održana su u: Lugu, Bregani, Klokočevcu, Gradni, Stimcu, Otoku, Farkaševcu, Novačima, Bestovju, Rakitju, Sv. Nedjelji, Kerestincu, Rakov Potoku, Maloj Gorici, Melvicama i Pavučnjaku.

Predavanjima će se nastaviti i u ostalim selima naše općine.

Autobusna veza, gužva i ostalo

Pretpostavljajući mogu i pješice u Zagreb

Slučaj od 24. prosinca izgleda, da je jedinstven od kada su uvedene mjesečne karte za prevoz putnika Samobor—Zagreb i obratno.

Autobus, koji polazi iz Samobora u Zagreb u 12.15 sati uveden je zbog dika, koji polaze školu u Zagrebu. Svi oni uživaju povlasticu i plaćaju mjesečnu kartu, kojom im je osiguran siguran prevoz u Zagreb.

Spomenutoga dana daci već sjede i čekaju polazak autobusa. Ulazi kondukter i najavljuje:

— Daci neka izađu jer za njih, odmah iza nas, ide drugi autobus u Zagreb!

Disciplinirani daci su izašli i čekali i — razumije se — ne dočekali autobus. Međutim, kon-

Uspjeh i neuspjeh

11. XII. 1956. u »Fokemic« pogan II. Samobor održana je godišnja konferencija NO-e, koja je protekla u vrlo živom i otvorenom diskusiji većine članova, analizirajući uspjehe i neuspjehe u protekloj godini.

Predsjednik drug Edo Bartolec, u svom kratkom i sažetom referatu ustanovio je, da su članovi NO-e u protekloj godini imali podnih uspjeha u radu, a organizacija neuspješna kao cjelina.

Neuspjeh je ocrtan na ovaj način.

Organizacijom je obuhvaćeno 45% članova NO-e u našem pogonu zašto postoji više razloga. Ima veći broj ženske omladine koja smatra, da više ne spada među omladinu, ako je sa 17—20 godina postala majka ili žena. Mislim, da to ne smije biti razlog prestanku rada u organizaciji NO-e. Jedan dio omladinaca i omladinki putuje iz Zagreba i nije ga moguće angažirati u Samoboru, na bilo kojem polju rada, jer bi to bilo skopčano s vremenom, a i ličnim izdacima samih članova. Voditi kontrolu nad tim dijelom omladine nemoguće je organizaciji NO-e.

Najveći neuspjeh organizacije NO-e u prošloj godini svakako je to, da nije održan niti 1 sastanak sa članovima organizacije NO-e. Sekretarijat se sastao 4 puta, a potrebe su zahtijevale i više, jer je u planu rada omladinske organizacije za 1956. god. bila izgradnja 3 igrališta i to: za odbojku, košarku i tenis, čemu se nije prisupilo organizirano, a niti je izvršeno.

Istina, izgrađeno je igralište za odbojku što su uglavnom izgradili učenici mećane škole. Uslovi zato bili su više nego povoljni. Poduzeće daje teren, prevoz i potrebni alat, kao i stručnjaka za planiranje terena, ali nije bilo inicijative i volje za rad kod članova NO-e, pa ni uspješna.

Da je gotnji zadatak izvršen u potpunosti, omladina »Fokemic« dala bi našem gradu 3 sportska terena, za jače širenje radničkog športa u našoj općini.

Uspjesi polučeni aktivnim radom omladinaca i omladinki u raznim političkim i masovnim organizacijama svakako su za pohvaliti.

U organe samoupravljanja poduzeća izabrano je 5 omladinaca i omladinki, a 1 u Upravni odbor. Od 29 organiziranih članova NO-e radi aktivno 25 u raznim društveno-političkim organizacijama kao na pr.: SK-a, SSRN-a, DVD, Planinarskom društvu, KUD »I. G. Kovačič«, PAZ-u, Fokemicu i t. d. Organizacija SK-a u prošloj godini primila je u svoje redove 4 omladinca i omladinke, te 2 učenice u privredi. Ista omladinci i omladinke pokazali su svojim radom, da su zaslužni da postanu članovi SK-a, kao i drugih masovnih organizacija.

Iz gornjih rezultata vidi se, da naša omladina radi i da ima uspjehe, te da je imala više podrške od samog rukovodstva omladinske organizacije, da bi bilo još više uspjeha u radu.

Izabran je novi omladinski sekretarijat u kojeg su izabrani: Tomislav Đurić, Josip Cetina, Edo Bartolec, Anica Žganjer i Vlasla Mdrčki. — Novi sekretarijat NO-e donijet će zaključke i plan rada za iduću godinu prije Općinske konferencije NO-e te s istim upoznati organizaciju NO-e. Novo izabrani sekretarijat NO-e u 1957. godini trebao bi, da povede organizirani rad sa članovima NO-e, kako bi bilo više uspjeha, nego što je to bilo u 1956. godini.

A. Marić

dukter je primio u prvi autobus putnike, koji plaćaju u gotovom. — Dacima nije preostalo dugo nego sjesti u autobus »Turista« u 1/23 i platiti 100 dinara svaki.

Ne znamo, da li je takovu uputu kondukter dobio od svojih pretpostavljenih. Svejedno je tko je dao takav nalog, ali nije svejedno, da li će netko odgovarati i biti kažnjen za tu jedinstvenu anomaliju. Nema nikakve sumnje, da je ovaj postupak izazvao revolt kod građana, koji s punim pravom traže da se takvi slučajevi ne ponove, a za ovaj, da se odgovorna osoba kazni, da mu ne padne na pamet više nijednom, da s obiljnim stvarima pravi neslane viceve na štetu građana. Roditelj

DJAVEČJAJI * KUĆIČ

POSJET HRVATSKOM NARODNOM KAZALIŠTU

Teško i s velikim nestrpljenjem očekivala sam taj dan. Bio je to za mene trenutak nezrecive radosti — kao da očekujem proljeće, koje će zamirisati opojnim cvijećem. Ujutro, još snenih očiju pogledala sam na prozor sobe. Sunce je sve više prodiralo svojim zlatno-žutim zrakama kroz sloj modrosive magle, k dragoj zemlji. Zrak se širio poljem, ugrijan jutarnjim suncem, a voljka toplina sterala se poljem između kuća i živica.

Spremila sam se, te sam sa svojim drugovima pošla na stanicu. Dočekali smo vlak i krenuli put bijela Zagreba. Pošli smo posjetiti Hrvatsko narodno kazalište, i zato je to bio put velike radosti, jer do tada nisam bila u kazalištu. Zadržali su me oni krasni prostori u samoj zgradi. Kad smo se svi smjestili, tek onda smo imali što vidjeti. Sve ono lijepo, prije nevideno, sada nam je postalo poznato i sve smo promatrali s velikim uživanjem.

Počeo je balet »Đavo u selu«. Tada smo vidjeli elastične kretnje glumaca, koji su nam svojim pokretima prikazivali svu radnju. Balet je i suviše brzo svršio, a meni kao da je bilo žao, što se rastajem od zidova kazališta.

Ukricali smo se u vlak i krenuli kući. U vagonu nastalo je pravo raspoloženje. Neki su razdragano pričali o doživljajima u kazalištu, neki su pjevali, a poneki ijujicali. Približila se stanica Strmec. Uputili smo se u pravcu naše škole. Došli smo radosni kući.

Taj dan će dugo ostati u mome srcu zapisan, jer je to bio najkrasniji dan u 8 godina mog školovanja.

Ivana Radošević, učenica VIII. razreda
Osmogodišnje škole Sv. Nedjelja

Sudbina prvog snijega

Jesen je već prošla,
Pusti su vinogradi
I sve je pobrano
S njiva i polja.
Željno očekuju djeca snijeg,
Al njega nikako nema.

Ali jednog jutra
Ustao sam rano.
Ugledah bijeli pokrov
Kako svojim plaštem
Crnu zemlju pokri,
I s njime nama djeci
Radost dođe.

Veselju našem ne bi bilo kraja
Da je dulje on na zemlji osto,
Ali njega brže nesta,
Nego što je došo,
A s njime nesta i našeg veselja.

Tako je jadno
Naš prvi snijeg završio,
A tko mu je kriv
Što je na zemlju prerano pao.

Krešo Profeta, IV. raz.

Zima

Stigla nam je opet zima
Sniježna, oštra, ljuta,
I susrela male đake,
Iz škole iduć, usred puta.

Za uši ih ona štipa,
Za ručice i za noge,
Naši daci iznenada
Iskusiše muke mnoge.

Al' usprkos oštroj zimi
Junački se oni drže,
Štiteć uši, huču ruke
I odlaze kući brže.

Kod kuće ih svakog čeka
Komad kruha, lončić mlijeka,
Pa sad uz peć toplu sjede
I u knjigu svoju glede.

Barica Matijašćić, VIII. raz., Bregana

Djeda Mraz

Djeda Mraz se nekud žuri
Niz šumarke i niz gore,
Žuri, žuri cijele dane
Na putu ga nađu zore.

Gledao ga zeko mali
Pa se čudi iz sve duše,
»Kud li žuri ovaj stari?
Ah, da mu se sane sruše.«

Skočko vrabac gledao ga,
Pa s grančice brže siđe
Čilo, spretno skoči
I zečicu priđe.

Nasmija se u brk
Jadnom zeki malom,
Pa stade da važno priča
O djedici Mrazu starom.

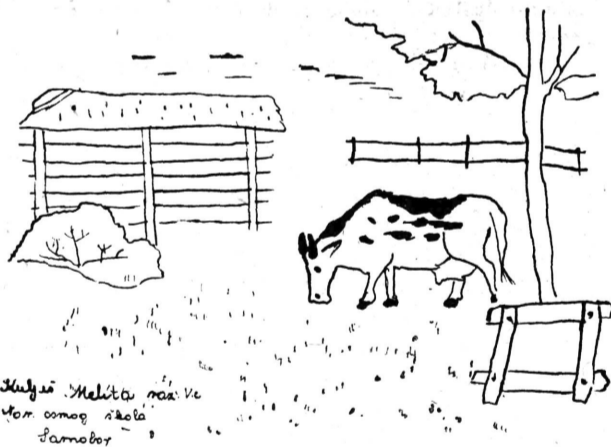
Djedica je dobričina
Za svu djecu on se brine,
Stara se da svima,
Novo ljeto sretno sine.

Dobroj djeci on po redu
Mnoge lijepe dare dijeli,
Svako dijete grada, sela
Nekom stvarcom razveseli.

Zato jadan djedo žuri
Nit gdje staje nit počiva,
Nit se hrani nit se poji
Niti slatke sanke sniva.

Glasnu priču vrabac svrši
A zečić mu kaže tiše:
»Baš si sila, Skočko mali
Sada znadem mnogo više.«

Anuška Nakić, VII. razred

Ključna Melitina, razred
Mor. osnov. škole
Samobor

EVA TIČAK-VAJLER

(bajka)

Negdje daleko na sjeveru, gdje nikada nema pravoga ljeta, gdje sumrak i noći traju tjednima i mjesecima, stajao je na visokom brijegu neobičan dvorac. Taj dvorac bio je sagrađen od debelih, ledenih ploča, pa je po danu svjetlucao caklastim bojama, dok je po noći svojim plavkastim bjelilom probijao polarnu tamu. Naokolo dvorca prostirale su se snježne poljane s kojih nikada nije kopnulo snijeg, pa je ta nepregledna površina sa starijim ledenim dvorcem bila obavita tajnovitom, hladnom tišinom. Nigdje u blizini cvijetka, nigdje kakve životinje, nigdje objesnoga smijeha, niti čovječje suze... ništa, — samo nepregledna bjelina, obavita hladnom tišinom, koja se lagano spuštala obalama ledenoga mora.

Tako se taj dvorac sa svojim ogromnim posjedom pričinjao kroz cijelu godinu kao neki izumrlj predjel, sve dok nije na kalendarskoj godini osvagnula večer 20. (dvadesetog) prosinca. Onda je taj kraj iznenada oživio. Sa svih strana, tko zna iz kojih daljina, počele su dolaziti razne životinje, a sve su bile bijele ili srebrnasto sive, pa je u onoj snježnosti bilo teško pogoditi kakve su to sve životinje.

I dvorac je te večeri promijenio svoj izgled. Prozori bljesnuše zlatnim svijetlom, koje je prodiralo daleko na poljane, pa se tek u tom svijetlu

Što dugujemo nastavnicima?

Svrha ovoga članka jest, da sažeto prikazem trud naših nastavnika, koji svojim radom nastoje, da nas izvedu na pravi put života. Mi često puta ne znamo cijeniti rad i nastojanja naših nastavnika. Oni nam pružaju znanja bez koga bi se svaki od nas daka teško i mukotrpno probijao kroz život. U mnogim slučajevima nastavnici zamjenjuju roditelje, koje daj ili nema, ili roditelje koji ne znaju djetetu dati potreban odgoj i izvesti ga na put, kojim budući čovjek ima poći.

U svakom slučaju nastavnici su nam drugi roditelji u pogledu odgoja i nauke, jer s nadčovječanskom strpljivošću i najvećom brižljivošću ulažu sve svoje umne snage, da nas mlade ljude-đake učine korisnim članovima naše i ljudske zajednice.

Njima treba da smo beskrajno zahvalni, jer oni su zaslužni za sve naše uspjehe u radu, koje ćemo u budućnosti postići. Zato mi moramo marljivo učiti, jer ćemo samo na taj način izraziti svoju zahvalnost i priznanje za njihov uloženi trud i postati ponos našim roditeljima i budući korisni članovi naše zajednice. Znanjem koga stičemo u školi mi ćemo se lakše boriti protiv životnih prepreka s kojima ćemo se sresti u životu.

Mnogo truda ulažu naši nastavnici dok nas sprema za budućeg čovjeka i korisnog člana zajednice. Stečeno znanje u školi očitovat će se u našem budućem životu. — U ovom prikazu iznesen je samo jedan mali dio truda koga svaki nastavnik mora uložiti u nastojanje, da nas osposobi za život i otvori put u bolju budućnost.

Ovime sam htio izraziti hvalu našim nastavnicima na uloženom trudu, da nas najmlađe izvedu na pravi put i ujedno, da im ovim putem zaželim sretnu Novu godinu 1957.

Vladimir Brce, učenik VI. a razreda

U DVORCU STAROGA SIEČNJA

moglo razabrati, kako pred dvorcem užurbano skakuću sjeverni bijeli zečići, srebrne lisice, tuljani, morževi, sjeverni medvjedi i ponosni, vitki sobovi.

Jest, svi su u pokretu, svi kao da nešto šapuću, kao da nešto očekuju. Saobraćaj je tih životinja večeras prijateljski. Gle, kako prepređena lica ljubavno razgovara s malim zečićem, a zdepasti medo oprezno koraca, da ne stane kojem tuljanu na rep. Čak i sobovi, koji se nikada ne odvajaju od svojih čopora, večeras obilaze pojedinačno stare znance, da ih dostojanstvenim pokretom prekrasnih rogova srdačno pozdrave.

Ovdje je sada mjesto radosti, jer još koji čas i sve će te životinje zajedno sa stanovnicima ledenoga dvorca proslaviti svoj najljepši dan u godini.

Sa šiljastoga tornja počeo je otkucavati stari sat. Jedan... dva... tri... četiri... pet... šest... sedam... osam... devet... brojale su uzbuđeno životinje. Kod devetog udarca škljocnu teški ledeni zavor na glavnom ulazu. Vrata se rastvore, a iz dvorca zaječe zlatne trublje.

Pred vrata je izašao bijeli patuljak. Sav je bio odjeven u bijelo krzno, samo je na vrhu šiljaste kapice imao zlatnu zvijezdicu. Brada mu je bila dulja od brade običnih patuljaka, a i boja joj je

(Nastavak na 9 strani)

Zašto je meso u mesnica skupo?

Predsjedništvo SSBN općine održalo je 26. XII. o. g. sastanak pod predsjedništvom Mirka Štengla, predsjednika Općinskog odbora SSBN na kome je predsjedništvo upoznato sa održanim godišnjim sastancima u osnovnim organizacijama i izvršilo analizu održanih zborova birača. Na području grada održani su godišnji sastanci u Lugu, Slanidolu, Cerju, Budama Braslovju, Medsavama, Hrastini, Dragonošu i Šipačkom bregu, a u ostalim organizacijama vode se pripreme za održavanje godišnjih sastanaka, ali u tom zaostaju organizacije na području bivše općine Galgovo i Svetoj Nedjelji.

Iz nekoliko zapisnika sa godišnjih sastanaka vidljivo je, da je diskusija bila plodna, a obuhvaćala je sva pitanja za koje se interesiraju naši građani, kao što su: komunalna, prosvjetna, zdravstvena, poljoprivredna — pitanja melioracije nizinskih krajeva, suzbijanje zaraznih bolesti kod stoke, pitanje iz naše vanjske i unutrašnje politike, kao i pitanja koja utječu na poboljšanje životnog standarda. Na svim godišnjim sastancima izabrani su novi odbori osnovnih organizacija u koje su ušli najstaknutiji članovi, pa time daju garanciju za uspješan dalji rad.

Mnogi zborovi birača i osnovne organizacije SSBN postavile su pitanja poboljšanja životnog standarda, a neke gradske organizacije diskutirale su o tome: zašto su pojedini prehrambeni artikli skuplji u Samoboru nego u Zagrebu, a posebno se postavljalo — zašto je meso u mesnicama skupo, a cijene stoci niske? O tom pitanju vodio je diskusiju NO općine Samobor na svojoj sjednici i dao u zadatak Odjelu za privredu da zajedno sa Savjetima potrošača vidi gdje su razlozi visokih cijena. Ističe se, da su cijene na sajmištu stoci vrlo niske i na veliko pale, dok su u mesnicama ostale iste. Nakon izvršenih analiza i sastanaka u Savjetima potrošača sa predstavnicima prehrambenih poduzeća došlo se do niza zaključaka i podataka. U prvom redu konstatirano je, da su cijene u državnim mesnicama niže od privatnih za 20 Din po kilogramu, osim mesnice poduzeća iz Zdenčine, koje ima za 25 Din više cijene.

Konstatirano je, da su troškovi iznajmljivanja namještaja, hladionika i alata od privatnika vrlo veliki. Samo u jednoj radnji iznose ti troškovi 17.000 Din. mjesečno, što povećava režijske troškove. Do sada se posvećivala premala pažnja za nabavku vlastitih osnovnih sredstava sa kojom se praksom mora prestati. Doda li se tome da je neznanjem knjigovodstva poduzeća plaćan porez na promet u maloprodaji od 3 % (iako to Odluka NOO-e oslobađa), što zajedno s nedavnim poskupljenjem vode, struje i kanalizacionih pristojbi stvara troškove uslijed kojih se nije moglo ići na veće sniženje mesu bez gubitka.

Sada otpadaju obaveze poreza na promet u maloprodaji, a Savjet za komunalne poslove NO općine donio je zaključak o sniženju cijena vodi, tako da s te strane ne će biti više izgovora o visokim cijenama mesu zbog tih troškova. Treba smanjiti i ostale troškove unutar poduzeća, jer se mnogi izdaci mogu ograničiti.

Ima međutim i drugih stvari. Kad je nedavno u mesnicama državnog sektora snižena cijena mesu na 180 Din, kružile se u vezi toga od strane konkurencije razne parole, da je to meso od bolesne i uginule stoke, da je to meso od zaplijenjene stoke, što se negativno odrazilo na prodaju mesa po sniženim cijenama. To su bile zlonamjerne parole, koje su imale da osujete konkurenciju i sniženje cijena, jer isto nije bilo u interesu tih pojedinaca.

Takva je situacija po pitanju mesa i mesnih proizvoda sada, a u pogledu daljnjeg snižavanja cijena mesu — to pitanje treba šire zahvatiti. Treba odmah prići nabavi potreb-

nog inventara, zašto već sada imaju osigurana sredstva, a regulatornom osnovom Samobora određeno je i mjesto tržnice, pa bi se u najskorije vrijeme trebalo prići izgradnji potrebnih lokala sa nužnim hladionicama, pa bi se time započelo kompleksnom rješenju tog pitanja. Svakako, da bi se zajednica time oslobodila nepotrebnih izdataka, koji su sada nužni.

Ovo sada treba da bude tek početak, koji će nam skoro pokazati još neke momente, koji ovdje igraju odlučujuću ulogu u podržavanju ovakvog stanja visokih cijena. Predsjedništvo SSBN-a jasno je to uočilo i podvuklo.

Avdo Humo: Poreska politika na selu

Za vrijeme skupštinske debate nekoliko narodnih poslanika govorilo je o budžetima narodnih odbora i ostvarivanju potrebnih prihoda. Poznato je da prihodi budžeta i drugih fondova dolaze najvećim dijelom iz društvene privrede. Međutim, nije malog značaja i onaj dio prihoda koji se ubire od stanovništva. Među važnije prihode od stanovništva spadaju porez na dohodak od poljoprivrede, porez na dohodak od samostalnih zanimanja i imovine općinski prirez i dr. U čitavoj zemlji je prije dvije godine uveden sistem oporezivanja prihoda od poljoprivrede prema katastarskom dohodku. Takovo oporezivanje pozitivno se odrazilo na poljoprivrednu proizvodnju jer je stimuliralo proizvođača za povećanje prinosa.

Smatra se međutim, da oporezivanje po sadašnjem katastarskom prihodu pored svojih pozitivnih strana ima i nedostataka u pogledu izračunavanja katastarskih prihoda. Ti nedostaci su doveli u prvom redu do neravnopravnih odnosa u raspodjeli poreskog opterećenja između pojedinih političko-teritorijalnih jedinica pa i između pojedinih kultura zemljišta na istom području. Pored toga katastarski prihod je računat prema cijenama poljoprivrednih proizvoda iz 1952 godine i zbog toga njegova visina ne odgovara sadašnjem stanju.

Iz ovih razloga ove godine se pristupilo izračunavanju novog katastarskog prihoda koji treba da otkloni postojeće nedostatke. Prema prvim obračunima novog katastarskog prihoda pokazuje se da je on za 29 posto veći od postojećeg.

Pošto savezna komisija za katastar završi rad i izraditi ljestvicu katastarskog prihoda preostaje obimni poslovi u kotarevima na individualnom izračunavanju katastarskog prihoda. A poslije ovoga stvorit će se mogućnost za uvođenje jedinstvenih poreskih stopa za cijelu zemlju. Sadašnji rezultati govore da postoje mogućnosti bilo prelaskom na novi katastarski dohodak bilo korekcijama starih poreskih stopa da se unesu izvjesne promjene u oporezivanju dohotka na selu.

Smatra se da bi promjene u dosadašnjem načinu ubiranja prihoda od seljačkih domaćinstava nametnule potrebu da se detaljnije razmotri opravdanost postojanja i visine nekih drugih obaveza. Postoje izvjesni prihodi kao što je meljarina, zatim razne takse, naročito one koje se odnose na prehranbene artikle, koje bi trebalo revidirati, a neke kao što su takse na pse i kola, ukinuti. Ima primjedaba da je poreski sistem suviše komplikovan. Međutim, u Saveznom izvršnom vijeću se smatra da nije bitno da li u poreskom sistemu postoji više oblika poreza. Čak je i pozitivnije ako ih ima više jer se jedino na taj način može pravednije oporezivati dohodak i pravilnije zahvatiti viškovi. Problem je u tome kako unaprijediti poreski sistem i odbaciti iz njega ono što ne bi trebalo da se zahvata porezom kroz pojedinačne vidove. U poreskom sistemu se sada postavlja pitanje dokle ići u takozvanim fakultativnim prihodima kroz razne takse koje mogu da utiču, ako se u tome pretjera, na životni standard ljudi. Smatra se da kritika na izvjesne oblike poreskih davanja stoji, naročito u onim oblicima koji ostavljaju i političke posljedice. S druge strane potrebno je istaći da sadašnji poreski sistem nije oporezovao dohodak koji se stvara van društvene privrede na onaj način kako odgovara našoj potrošnji i odnosima na tržištu.

Od 1952 godine stalno se povećava proizvodnja industrijske robe za široku potrošnju. Računa se da je ovo povećanje do 1955 godine iznosilo do 60 posto. Postavlja se pitanje kako uskladiti te odnose na našem tržištu, kako uskladiti seosku potrošnju sa gradskom. Poreski sistem treba postaviti tako da kroz razne druge vidove dodemo do onih sredstava koje je nužno držati na jednom nivou da bi se obezbjedila potrebna potrošnja na selu.

Što se tiče ubiranja poreza na dohodak od samostalnih zanimanja i imovine smatra se da se tu stoji najslabije. Razlozi za slabo zahvatanje prihoda zanatlija i ostalih poreskih obveznika ove kategorije su uglavnom u prikrićivanju prihoda od strane obveznika, u nedostatku podataka o njihovim prihodima i u nestručnosti poreskih i finansijskih organa. Prikrićiveni prihodi ovih obveznika imaju različito djelovanje na tržište a s druge strane umanjuju se prihodi budžeta. Zbog toga će se poreski i finansijski organi narodnih odbora morati založiti da obezbjede takav kadar koji će moći da odgovori svome zadatku.

(Nastavak sa 8 strane)

bila crvenkasto zlatna, pa je vanredno pristajala njegovom bijelom odijelu.

— Dragi naši prijatelji! Kao svake godine, evo i ove, pozdravljam vas u ime našeg gospodara staroga siječnja. Moja braća, bijeli patuljci, priredili su za svakoga od vas po nešto, no prije nego sjednete za bogati stol, pođite u glavnu dvoranu da pozdravite našega domaćina.

Poslije toga završava koračnica, a preko širokih stepenica stale su se uspinjati sve prisutne životinje. Lagano, disciplinirano, kao da su mjesecima vježbale, ulazile su i razmještale se po prostranoj dvorani, gdje su ih dočekali pravi stanovnici ovoga dvorca.

Čiča Siječanaj sjedio je na uzvišenom mjestu sa svojom ženom Veljačom, pokraj njih nasmjijana kćerka Zima, a malo podalje njihovi rođaci, Mraz, Snijeg i Led. Svi su bili odjeveni u raskošna krzna, dok je cijela dvorana bila presvučena bijelom svilom protkanom zlatnim nitima. Iz daljine čula se skladna glazba, kao da ječe frulice pračene škripom snijega. To su patuljci na terasi svirali himnu ledenoga grada.

Kad je glazba prestala, zareda su govornici. Svaki predstavnik svoje vrste pozdravio je prisutne, svaki je nešto lijepa rekao ili začelio, a zatim su svi zajedno otišli u blagovaonicu.

O, kakvi su to bili stolovi, a kakva tek jela! Mali zečiči krenuše odmah za pune jable, jer je trava sa sjevernih tundra tako zamamno mirisala, da nisu mogli dočekati dok svi zauzmu svoja mjesta. Srebrne su lišice otmjeno podvukle kitnjasti rep poda se i počele umjereno lomiti batakne rumena pečenja. Medvjedi su posjedali u udobne naslonjače, da pojedu tečnu ribu, dok su se morževi i tuljani sladili najraznovrsnijim školjkama i ribicama. Jedino su sobovi na brzini pojeli svoj udio lišaja i

krenuli odmah u dvorište, kao da im se nekuda žuri.

I doista žurilo im se. Ne samo njima, nego i patuljcima. Jedni su se penjali na kulu, da još jedamputa pregledaju topovske cijevi, drugi su otvarali prozore, da urede sve za vatromet, treći su vješali sobovima na paroške žute zvončice, četvrti su okičene sobove prezali u saone, dok je jedan patuljčić neprestano laštio i brusio duge šiljaste škare.

Tako su te pripreme trajale sve dok nije stari sat na tornju ponovno počeo otkucavati . . . . . No sada su ti otkucaji bili svečani, uz pratnju glazbe i radosnih glasova svih životinja, koje su u najboljem raspoloženju mahurpile niz stepenice i svstavale sa obje strane ulaza u uzoran dvored. Kroz taj dvored prošli su prvo starci, Siječanaj i Veljača sa Zimom ispod ruke, a za njima rođaci i patuljci. Na posljednjoj stepenici izljube svi starce, a zatim poskaču svaki u svoje saone u koje su bili upregnuti po 6 ili 8 sobova. Kad je bat na tornju odbio dvanaesti sat, zaječe prvo trublje, a onda glas patuljka-kaštelana:

— Ponoć je! Jesen se vratila u svoje dvore. Zima izlazi, da je zamijeni u svijetu i da zemlju dariva svojim radostima. Na tom putu, koji traje 3 mjeseca, prate je Vjetar, Snijeg, Mraz i Led. Kakav će biti ovogodišnji uspjeh toga putovanja saznat ćemo kad se vrate. Sad im možemo samo zaželiti sretan put i sretan povratak!

— Sretno! — kliknu patuljci, a za njima i sve životinje, već kako je tko najbolje znao.

Trublje zatrube, rakete poletise u zrak, grunuše topovi, a iz svakoga topa izleti bezbroj bijelih, runastih oblačića, na kojima su visjele tanke, srebrne niti. Te je niti nevjerojatnom spretnošću i brzinom sabrao Snijeg i čvrsto držao u svojim rukama.

— O, skoro sam zaboravio; evo škare, oštre

su i šiljaste, ni jedan rezanj ne će zatajiti, — reče onaj mali patuljak i pruži Snijegu škare.

— Vidjet ćemo, odmah ću se na izlazu osvjedočiti.

— Naprijed! — zapovjedi čiča Siječanaj i osmeropreg u kojem je sjedio britki Vjetar pojuriti prvi. Njegov hladni dah obuhvati daljine. Iza njega polete šestoprezi, jedan sa Mrazom, a drugi sa Zimom. Zima je objesno nakrivila svoju šubaticu, ijušnila iz sveg glasa, kao da već ovdje sa starog kućnog praga želi viknuti svoj djeci:

— Evo me, sad će biti veselja!

A Snijeg? On je u svom četvopregu malo zaostao što nije nikakovo čudo. Ta treba sa šiljkom od škara probosti svaki oblačić prije nego se prereže srebrna nit. Doduše, to je išlo nešto sportije, ali još uvijek dosta brzo, da se mali oblačići u lijetu tvastore poput svilenih padobrana i saspu bezbroj pahuljastih zvijezdica na nepoznate daljine. Posljednji, krenuo je teškim, okovanim saonama, namršteni Led. Kudgod je došao i gdje je samo na čas stao, sve se skrutilo i zaledilo. Kad je stigao i prestigao životinje, koje su trkom neko vrijeme pratile naše rijetke putnike, približavala se već i druga ura poslije ponoći.

— Smrzava se, vrijeme je da krenemo svaki na svoju stranu i svaki u svoju kuću, prvi dan Zime oštro započinje . . . . .

Na ulaznim vratima ledena dvorca škljocnu teški zavor. Nevidljiva ruka pogasila je svijetla, zatorila kapke na prozorima, a hladna tišina ponovno obavije dvorac i njegove nepregledne poljane.

Starci, Siječanaj i Veljača, sa bijelim patuljcima legoše na počinak. Probudit će ih kucaj sata na šiljastom tornju, a to će biti o ponoći 21. ožujka, kad će se Zima sa pratnjom povratiti.

Zatim će se svi dalje odmarati do druge godine, pa sve tako iz stoljeća u stoljeće, dok će postojati 4 godišnja doba . . . . .

Zapisi iz Narodno-oslobodilačkog rata

PREKO SMETOVA I MUTNIH RIJEKA

Po završetku Drugog zasjedanja AVNOJ-a, održanog u Jajcu većina delegata se odmah razila. Jedni su otišli u svoje jedinice na frontu, a drugi u pozadinu, na svoje dužnosti. Manji broj delegata ostao je u Jajcu, gdje su se tada nalazili Vrhovni štab, Nacionalni komitet i predsjedništvo AVNOJ-a

Shvatajući ogroman značaj odluka donesenih u Jajcu, neprijatelj je napravio ponovo plan za ugušivanje naše revolucije. Zbog neprijateljske ofenzive nije se moglo ostati dalje u Jajcu. Pored toga, sa odlukama donesenim na ovom istoriskom zasjedanju trebalo je upoznati široke narodne mase, a živa riječ i neposredni kontakt takoreći, bili su jedino sredstvo da se narod s njima upozna. Na put se moralo krenuti.

Po naređenju Vrhovnog komandanta, pretsjedništvo AVNOJ-a i neki članovi Nacionalnog komiteta krenuli su, 20 decembra 1943 u pravcu zapadne Bosne. Bilo nas je četrnaest. Padao je snjeg i mi smo polako jedan za drugim, odmicali uz planinu iznad Jajce. Ispred nas je išao Rodoljub Čolaković kao vođa kolone. Put je bio veoma naporan.

Kad smo se popeli na vrh planine i dečepali se jedne ravni, u koloni je pao doktor Jambrešek, član Nacionalnog komiteta za narodno zdravlje. Pritrčali smo da ga dignemo, ali srčna kap bila je prekrtila njegov život. Ovaj slučaj svima nama je teško pao. Drug Čolaković je naredio da se naprave nosila da bismo mrtvog druga odnijeli u obližnje selo. Obratio sam se drugu Ribaru: „Pošto mene, i tebe neće da udari kap, najpametnije bi nam bilo da odemo u neku našu jedinicu i da poginemo na juriš, pa će i o nama i našem junaštvu pjevati i pričati“.

Pred samu zoru stigli smo do sela Vitovlja. Prije nego što smo ušli u selo drug Čolaković je naredio da ostavimo tijelo doktora Jambrešeka, a nekoliko vojnika treba da ga čuvaju. Kasnije se drug Čolaković vratio i sahranio ga. Rekao nam je da je izabrao lijepo mjesto i sasjekao jednu jelu da bismo kad dođe sloboda, mogli pronaći grob i sahraniti doktora Jambrešeka onako kako e on zaslužio.

U selu smo noćili, a sutradan rano nastavili put do Kovača, gdje ćemo ostati nekoliko dana. Kad smo se odmorili i pripremili za dalje marševe, kurir je donio naređenje da se drug Čolaković odmah vrati u Jajce, u Vrhovni štab. Bila je strašna mečava i mi smo savjetovali drugu Ročku da te večeri ne kreće, ali on je odgovorio: „Tito je naredio, ići se mora“. Ispratili smo ga tužnim pogledima pitajući se da li će on moći da se probije do Jajca.

U toku dana i mi ostali dobili smo naređenje da se vratimo u Jajce. Krenuli smo i poslije dosta napora stigli u Jajce oko ponoći. I odmah morali da budemo spremni za pokret, jer je neprijatelj napadao Jajce iz tr pravca. Lozinka je bila „A“ i „B“. Drugovi koji su pozvani pod „A“ išli su sa drugom Titom, a pod „B“ sa drugom Kardeljom. Mi koji smo bili u grupi „B“ nismo znali u kom se pravcu kreće grupa „A“.

Kardeljeva grupa „B“ krenula je preko brda zavijanih snijegom u pravcu izvora rijeke Plive, sela Mliništa i Prekaje kod Drvara. Odlukom donesene u Jajcu ulivale su i starcima, snagu i krijepile ih da izdrže napore i svladaju sve teškoće. U blizini Prekaje dogodila nam se jedna mala nepriilika. Drug Kardelj je naišao na dubok snježni namet i pao sa svog konja. Ja sam mu zapjevao:

*Drž se, Bevcu, na konju brnjašu,
Kunem ti se i vjeru ti dajem
U snijegu poginuti nećeš,
Nego nigdje na dugu megdanu,
Gdje sabljama carstvo dijelimo,
A glavama među postavljamo . . .*

Sutradan, preko Drvara, nastavili smo put u pravcu Otočca.

Tih dan naše jedinice vodile su ogorčene borbe na sve strane. Neprijatelj je napadao danonočno, topovi neposredno grurali. Sa divljom okrutnošću fašisti su palili sela, ubijali žene i djecu čineći sve da natjeraju narod na predaju. A narod je ostavljao svoje domove da ih neprijatelj pali i pljačka i išao sa svojom armijom, da se bori. Tako je bilo u Crnoj Gori, Bosni, u Hrvatskoj i Sloveniji, svuda ista slika.

U otočcu smo našli druga Ivana Gošnjaka, komadanta Vrhovnog štaba za Hrvatsku. Odmah nam je saopšteno da Otočac napustimo, jer se očekivao napad jakih neprijateljskih snaga. Mi smo, preko planine Gacke, došli u Plaško, gdje smo našli članove ZAVNOH-a, a odatle produžili za Gorski Kotar, gdje je bila Trinaesta divizija pod komandom druga Veljka Kovačevića. On nam je rekao da se u njegovom štabu nalazi drugarica

Pepica Kardelj. Ova vijest, prirodno, sve nas je obradovala, a najviše druga Kardelja koji svoju drugaricu nije vidio od početka ustanka, niti o njoj ma šta znao. Drug Kovačević je priredio i večeru, u znak veselja, naravno skromno, na partizanski način.

Zbog neprijateljskog nadiranja na slobodnu teritoriju morali smo nastaviti put preko Kupe za Sloveniju. Na Kupu smo stigli noću. Bilo je hladno i mrazovito vrijeme. S nama je bio i drug Stane Rožman, komandant Vrhovnog štaba za Sloveniju, koji nam je izišao u susret. Kako nije bilo mosta, mi smo na konjima zagazili u Kupu. Konj druga Kardelja, kad je izlazio na drugu obalu, okliznuo se i drug Kardelj je s njega pao u rijeku. Rožman je odmah iako nije znao da pliva, skočio u Kupu da pomogne drugu Kardelju. Videći šta se dešava, drug Zečević se snašao i pružio im drvo za koje su se oni uhvatili i izvukao ih napolje. Ljubav Stana Rožmana prema Kardelju bila je neizmijerna.

Pošto smo se u jednoj kućici odmorili, a Kardelj i Rožman se i osušili, nastavili smo putovanje. U Sloveniji smo ostali punih pet mjeseci držeći zborove i konferencije i upoznajući narod sa odlukama donesenim na zasjedanju u Jajcu. Sjećajući se danas, poslije trinaest godina, događaja iz naše borbe, s ponosom možemo pisati o svakom danu i svakoj noći, svakom maršu i svakom okršaju s neprijateljem. Jer sve nam to govori kako je bilo čvrsto jedinstvo naših naroda u borbi protiv neprijatelja i kako je bilo neizmijerno narodno povjerenje u druga Tita i rukovodstvo naše revolucije.

Ni oklopne divizije neprijatelja, ni planine zavijane snijegom, ni mutna Kupa u zimskoj noći, ni znoj na čelu u studeno decembarsko veče, ni glad ni paljevine, ni starost i umor, ništa nije moglo spriječiti da se ide naprijed, da se borba nastavi.

Anegdote iz NO rata

KAD JE ČOVJEK POZNAT

Kolona vijećnika AVNOJ-a, u kojoj su bili i Edvard Kardelj, Moša Pijade, doktor Ribar, Josip Rus, putovala je u najvećoj tajnosti na zasjedanje u Jajce. Jedan seljak videći partizane, iznenada dobači:

— Zdravo doktore! Sjećaš li se kad sam ti čuvao izbornu kutiju!

Svi se, iako klonuli od umora, prenuše; zavladala nelagodnost u cijeloj koloni, jer je ova provala duboke ilegalnosti mogla imati i vrlo neprijatne posljedice.

Na to će Marko Vujačić:

— Baš nam ova stara Ribarova slava ne da miral

SAM SEBI ODAO POSMRTNU POČAST

Pred Drugo zasjedanje AVNOJ-a čulo se da je poginuo bosanski vijećnik Svetozar Veinović.

Kad je bilo na samom zasjedanju, dr. Ribar komemorirajući smrt članova AVNOJ-a, čitao je imena svih onih vijećnika koji su između 2 zasjedanja umrli ili poginuli. Tom prilikom pročitao i ime Veinovića.

— Slava mu! — uzviknuše vijećnici, a to prihvatili i Veinović. Drugovi koji su bili u blizini upozoriše ga na to.

— Ne mari, — odgovori bosanski vijećnik, — bolje da zajedno s vama sam sebi odajem poštu, nego da ste vi to učinili bez mene.

TRGOVAČKA RADNJA

„GIZNIK“ - SAMOBOR

čestita

svim svojim cijenjenim poročacima,
prijateljima i suradnicima kao i
ostalim kolektivima u FNRJ

Sretnu Novu 1957. Godinu

Zanimljivosti

MINIJATURNI AUTOMOBIL — AMFIBIJA

Jedna tvornica automobila u Stuttgartu, u Njemačkoj, počela je proizvoditi mala vozila s 3 kotača, 1 naprijed a 2 otraga, dugačka 1 m i 60 cm, visoka 97 cm, a teška svega 66 kg. — Smanjenje težine postignuto je na taj način što je, gdje god je to bilo moguće, metal zamijenjen materijalom od plastične mase.

Automobil ima motor od dvije i pol KS i može uz minimalnu potrošnju benzina da razvije brzinu od 42 km na sat. Ova kola mogu da se kreću i po vodi jer imaju, slično riječnim brodovima, i jedan kotač s lopaticama pričvršćen na prednji kotač vozila.

TELEVIZIJSKI PRIJEMNICI — STRAŠILA ZA MIŠEVE I ŠTAKORE

U Engleskoj su nedavno došli do jednog čudnog otkrića: izvjesna zračenja televizijskih prijemnika pokazala su se kao dosad najuspješnije sredstvo protiv miševa i štakora. Stručnjaci, koji su se zanimali ovim »nusproizvodom« televizijskih aparata, utvrdili su, da oni odaju neke veoma visoke tonove, koje ljudsko uho uopće ne čuje. Međutim, ti zvuci su prava napast za miševе i štakore. Ovi glodavci-štetočine ne mogu da izdrže te za nas nečuvene zvukove i zbog toga napuštaju kuće u kojima ima televizijskih aparata.

KOMPAS STARIH VIKINGA

Na Grenlandu je pronađena jedna naprava za koju stručnjaci tvrde da je nekad nesumnjivo služila starijim Vikinzima kao navigacioni instrument, i to instrument kome bi se i danas teško mogla naći zamjena.

Naprava se sastoji od jednog drvenog kotača na kome su označena 32 radijusa (današnji kompas ih ima 64) i u čijem se središtu nalazi jedan mali štap. Prema sjeni koju je štapić bacao na urezane oznake radijusa, stari Vikinzi su određivali pravac svoje plovidbe. Jedini nedostatak ovoga starog kompasa bio je taj, što se njime moglo služiti samo danju, i to kad ima sunca.

OČIGLEDNA NASTAVA

Da bi svoje sugrađane odučio od nehygieničkih navika i pokazao im put kojim bi radi zdravlja svoje djece trebalo da krenu, ministar pravde indijske države Bihar odlučio je da lično počisti glavnu ulicu u gradu Patni. — Još prije nego što je on završio čišćenje ulice, dvije stotine njegovih sugrađana uzeli su metle u ruke i počistili sve ostale ulice u gradu.

Od tada, a to se dogodilo krajem prošle godine, građani Patne poslušno izvršavaju sve naredbe koje se odnose na održavanje higijene u njihovom gradu.

Mali oglas

Prodaje se osobni automobil marke „Tatra“ u potpuno ispravnom stanju.
Upitati kod: Vreš Josipa, Samobor Šmidhenova 19

KINO »NARODNI DOM« PRIKAZUJE

OD 1.—15. SIJEČNJA 1957. SLIJEDEĆE FILMOVE:

31. XII.—2. I. »STAKLENA CIPELICA« — američki kolor film. U glavnoj ulozi Leslie Karon, poznata iz filma »Lili«.

»VESELO ISKRCAVANJE« — američka muzička komedija u koloru. U naslovnoj ulozi Mickey Rooney.

3.—4. »POSLJEDNJA ŽELJA« — vesela muzička komedija. Meksikanski film.

5.—7. »DIZI ZAVJESU« — američki revijski film u koloru. U glavnoj ulozi poznati plesač Fred Astaire.

9.—10. »LAŽNI CAR« — domaći umjetnički film izrađen u Crnoj Gori. Vrijedan historijski film, koji obrađuje jednu epohu crnogorske prošlosti.

12.—14. »SKANDAL U SKURIJU« — američka filmska komedija u tehnikoloru. U glavnoj ulozi Greer Garson.

DOMAĆE VIJESTI

KARTE, NOŽ I KRV

Ugostiteljsku radnju Poljoprivredne zadruge u Sv. Nedjelji vodi Zvonko Severović. U zadimljenoj prostoriji uz žmirkava svijetla neki piju, drugi igraju nekuđu biljara, a treći kartaju »šnapsl« onako usput, a da ne bude dosadno, za malenkost od 1.000 dinara po partiji. U toj igri, čudno je, da uvijek mora jedan izgubiti, a nije rijetkost da dobiju obadva.

Tu je kao gost bio prisutan i Josip Blažić, koga je zabavljalo gubljenje Severovića na kartama. Njegov izazovni smijeh bio je razlogom, da je dobio batina i bio izbačen iz gostionice.

Povređen u svom muškom ponosu otišao je kući i vratio se s nožem nešto duljim od pola metra napravjenim od vojničkog bajuneta.

Zapravo on se vratio po svoj kaput, koji je ostao u gostionici kad su ga izbacili iz nje. — Mjesto kaputa opet su ga počeli u gostionici tući, i izbacili ga ponovno napolje. Gonili su ga cestom kao zeca. U toj jurnjavi Blažić je pogodio Severovića nožem, probivši mu prsni koš i mišiću lijeve ruke. Još mu je uspjelo, da se dočepa kame- na kojim je pogodio u usta Dragutina Kapudžiju, izbivši mu 6 zubi dok mu je sedmog ošteti.

Obzirom na ovako »lijep« rezultat ove partije »šrapsla« bilo je to vrijedno zabilježiti, jer je rijetkost, da u jednoj partiji dobiju čak i trojica i to malo poobilno. Nekoliko hiljada, krv, zubi, bolnica i ono malo usput što dobiju, bit će im na dulje sjećanje.

GOST IZLUPAO DOMAĆINA

Kod nas je tako običaj, da se onako skromno proslavi imendan i da se pozovu ili sami dođu znanici i prijatelji. — Nedavno je slavio naš sugrađanin M. svoga patrona sv. Franju, i tu se našoše i prijatelji. Lijepo ih je ugostio kako se to pristojbi domaćinu i njegovom zaštitniku Franji. — Tu je bio kao gost i Jurek, poslovođa kod građ. poduzeća »Temeļj«. U tom slavju neobično je samo to, da je domaćin nakon što je goste lijepo ugostio, dobio batina od »prijatelja« Jureka.

I to je jedna mala proslava, koju domaćin ne će brzo i lako zaboraviti.

DVIJE AUTOSAobraćajNE NESREĆE BEZ LJUDSKIH ŽRTAVA

Kamionom Autosaoobraćajnog poduzeća iz Samobora upravljao je šofer Josip Plevko, vozeći u pravcu Braslovja i u Rudama kod zgrade DVD-a, udario u kolobran s desne strane prevrnivši se u potok Gradnu. Tom prilikom počinjena je šteta na kamionu, čija visina još nije utvrđena. — Prilikom saslušanja šofera ustanovljeno je, da je bio u pri-pitom stanju.

Kamionom Auto-škole iz Brežica, prevezio je šofer Edo Kršak, papir u Zagreb. Kod Sv. Nedjelje pukla mu je prva guma i tom prilikom šofer je izgubio vlast nad volanom i prevrnuo se na ogradu kuće Julijusa Mužinića i srušio mu betonsku ogradu prebivši 4 betonska stupa. Šteta je velika ali još nije procijenjena. U ovom kao ni u prvom slučaju nije bilo ljudskih žrtava.

TUČNJAVA U SLASTIČARNI

Do nedavno dvije dobre prijateljice inače dobro poznate građanima Samobora i izvan njega, Zlata i Blanka, smrtno se posvadiše i nitko ih više izmiriti ne će. Navijestile si otvoreni rat. Znale su jedna o drugoj neke intimnije stvarčice i sada mašu tim oružjem, koje jako miriše po »putru« na glavi.

Ta neugodna ogovaranja po Blanki, Zlata nije mogla više izdržati i 15. prošlog mjeseca sretoše se u slastičarni Ahmedovaća Nebia. Palo je nekoliko pitanja kao uvođ pa zatim čupanje kose, nježne ženske pljuske, vrisak i na koncu prijava organima NM da se i oni malo pozabave za Novu godinu.

Vole obadvije, kako se ono kaže, »lumperaj« uz slasni užitak, pa u tu svrhu razbiju po koju neđužu čašicu. — Tako je nedavno uspjelo Zlaticu u »Crvenom podrumu« sa svojim prijateljem porazbijati za oko 3.000 dinara, sad samo ostaje da to netko plati. Zlata se to ne će. Dosta da ih je porazbijala, a neka plati tko hoće. — E pa sada neka netko kaže, da u Samoboru, inače turističkom mjestu nije veselo, pa čak i preveselo.

OTVORENA NOVA TRGOVINA VOĆA I POVRĆA U SAMOBORU

Polovicom mjeseca prosinca otvorena je na Trgu kralja Tomislava u Samoboru nova radnja »Povrće« za trgovinu voćem i povrćem. — Dulje vremena trajale su pripreme za najavljeno otvaranje trgovine, koja će imati zadatak, da vodi brigu o boljoj snabdjevenosti našega tržišta. Ta željno očekivana radnja dobro je primljena kod naših domaćica. Radnja je vrlo dobro uređena i snabdjevena raznovrsnim namirnicama, što će se svakako odraziti na našem tržištu u pozitivnom smislu i pridonijeti stabilizaciji i sruđenju tržišta.

SAOBRAĆAJNA NESREĆA

Na cesti Samobor—Zagreb u Sv. Nedjelji 20. XII. došlo je do sudara džipa i kamiona H-9067. Kamionom »Samobočke« upravljao je Mirko Telišman, a džipom Milutin Pantić, koji je htio zaobići drugo motorno vozilo, pa se uslijed toga sudario sa kamionom. Razlog je bio gusta magla i sklizak teren. Šteta na džipu procijenjena je na 80.000 dinara, dok je kamion manje oštećen. Ranjen je šofer džipa Pantić i jedan suputnik.

OTVORENJE RESTAURACIJE »LOVAČKI ROG«

Jedan od ozbiljnijih problema bio je naći mogućnost za što jeftiniju prehranu radnika i službenika, a da ta jeftinoća ne utječe na kvalitetu hrane. Do sada su se takvi službenici i radnici hranili po svuda i bili izloženi, obzirom na prihode, velikim izdacima. — Otvaranjem restauracije »Lovački rog«, ta će situacija u dobroj mjeri biti ublažena. — Od 1. siječnja restauracija će prorađiti i abonenti će primiti dobru domaću hranu uz cijenu od 4.500 dinara za objed i večeru.

To su prvi koraci učinjeni u tom pravcu i s pravom se očekuje, da će se mnogi tom mogućnošću jeftinije prehrane koristiti.

Primjer »Lovačkog roga«, možda bi mogle koristiti i ostale ugostiteljske radnje i na bazi jedne realne kalkulacije sniziti cijene hrani i time privući jedan dio abonentata i u svoje radnje.

MALI OGLASNIK

PRODAJE SE VINOGRAD, lijep, na sunčanom dijelu Stražnika. Upitati: Samobor, Stražnička ul. 6.

MARIBOR—ZAGREB—SAMOBOR — zamjena stana od krasne sobe 6x6 I. kat u centru Maribora za slično u Zagrebu ili Samoboru. Ponude na E. Kale, Zagreb, Kranjčevićeva ul. 14. mezanin.

PRODAJEM KUĆU u središtu Zagreba, dvorišnu jednokatnicu s komfornim dvosobnim stanom i pekarnom u prizemlju s pekarskim uređajem i alatom. Sam alat nosi mjesečno 10.000 dinara. — Vlasnik Leon Špišić, Samobor, Livadićeva ul.3., telefon 83-261.

OBAVIJEST

Odbor za elektrifikaciju sela Rude, održat će VELIKU ZABAVU S BOGATOM TOMBOLOM u zgradi škole u Rudama, na dan 31. XII. 1956.

Osigurano je dobro jelo i piće uz niske cijene. — Čisti prihod namijenjen je elektrifikaciji sela, pa se pozivaju drugovi, da Novu godinu dočekaju na toj zabavi i time ujedno pomognu nastojanja oko što brže elektrifikacije sela. Odbor

OGLAS

Ovime se obavještavaju zainteresirane osobe, da će se od 3. do 10. siječnja 1957. godine primiti molbe za produljenje dozvola za držanje i nošenje oružja u 1957. godini.

Molbe se predaju u Narodnom odboru općine Samobor, soba broj 2.

Sjećanja i uspomene iz Nove godine 1956., koju sam provela u svojoj dragoj domovini — u svom lijepom Samoboru, — nukaju me, da svojim rođacima, prijateljima i znancima u Novoj godini 1957. poželim sve najbolje i mnogo uspjeha u radu.

Dragica Vrbenski, California

Dvoržak Ljudevit - električar
SAMOBOR - Trg kralja Tomislava 19 - Tel. 83-322
Vrši sve električarske poslove. Na poziv ide u kuću
SRETNU NOVU GODINU 1957.
želi svojim mušterijama i poslovnim prijateljima.

IZ MATIČNOG UREDA SAMOBOR:

ROĐENI:

Dumić Milan, sin Stjepana i Slavice — Polšak Biserka, kei Zvonka i Dragice — Budarić Stjepica, kei Jure i Tažice — Bošnjak Marijana, kei Franca i Alojzije — Županić Andrej, sin Milivoja i Natalije — Razum Marija, kei Alojza i Danice — Tanković Ivan, sin Alojza i Barice — Bencalić Terezija, kei Franje i Anice — Obranić Ivan, sin Franje i Anastazije — Kos Đurda, kei Tome i Dragice — Horvat Mirjana, kei Roka i Agneze — Vugrin Miroslav, sin Vlade i Barice. — Klemenčić Jadranka, kei Pavla i Marije — Galic Višnja, kei Ivana i Vere — Bašić Stefanija, kei Stjepana i Katice — Mavrečić Stefanija, kei Stjepana i Ljubice — Rebić Damir, sin Milana i Katarine — Klemenčić Stjepan, sin Stjepana i Marije — Kuhar Stjepica, kei Stjepana i Dragice — Gulić Brankica, kei Ankice.

SKLOPILI BRAK:

Stupar Josip, zemljoradnik i Horvat Anica, kućanica — Kuhar Ivan, zemljoradnik i Lukinec Magda, kućanica — Fresl Stjepan, zemljoradnik i Cvetković Anica, kućanica — Vitko Juraj, zemljoradnik i Husta Barica, kućanica.

UMRLI:

Ocvirek Alojz, zemljoradnik, 57 god. — Lehpaer Josip, poljodjelac, 51 god. — Belak Magda, kućanica, 61 godinu.

NA TERITORIJU MATIČNOG UREDA SAMOBOR ukupno rođenih u toku 1956. godine 478 sklopilo brak u toku 1956. godine 139 umrlo u toku 1956. godine 134.

IZ MATIČNOG UREDA SV. NEDJELJA:

ROĐENI:

Kobas Dragutin, sin Ljudevita i Terezije — Vrčković Anica, kei Antuna i Vere — Dutković Dragutin, sin Josipa i Terezije — Prelec Višnja, kei Stan-ka i Zore — Lovasić Stjepan, sin Slavka i Vere — Prelec Dragutin, sin Slavka i Barice — Harambašić Dragutin, sin Stjepana i Dragice — Jambreuš Marija, kei Stjepana i Vere.

SKLOPILI BRAK:

Črnjak Slavko, limar i Arif Anđela, kućanica — Pšeničnjak Slavko, radnik i Golubić Dragica, kućanica — Sedmak Ivan, radnik i Čakanić Danica, kućanica — Deščak Josip, radnik i Miholić Milka, radnica — Čusak Dragutin, soboslikar i Mikek Ljubica, kućanica — Baša Zenel, šofer i Dutković Marija, kućanica — Prelec Ivan, radnik i Kapudija Nevenka, kućanica — Francoeković Ivan, limar i vodoinstalater i Cepak Vera, kućanica — Santek Juro, pogonski motorist i Radošević Zlata, kućanica — Prahin Josip, radnik i Fulir Ana, radnica — Harambašić Stjepan, poljopriv. i Šimec Barica, kućanica — Jedvaj Oto, krojač i Budi Marica, kućanica — Čakanić Ivan, strojobravar i Sabol Katice, kućanica — Karija Stjepan, automehaničar i Skendrović Ana, krojačica.

UMRLI:

Škof Antonija, kućanica, stara 85 god. — Krajačić Fabijan, poljoprivrednik, star 82 god. — Petravić Anastazija, kućanica, 74 god. — Gabrek Katarina, kućanica, 75 god. — Fabijan Konstancija, kućanica, 76 god. — Prelec Dragutin, dijete, 19 dana — Juranko Pavao, poljoprivrednik, proglašen umrlim — Budi Juro, dijete, star 8 mjeseci — Katanec Franca, kućanica, 72 god. — Petrač Josip, kolonist, 66 god. — Čakanić Stjepan, poljoprivrednik, 23 godine.

BRDAČ IVAN

mlinarski obrtnik — SAMOBOR

čestita svim svojim mušterijama,
i poslovnim prijateljima

Sretnu Novu 1957. godinu

»SAMOGRAD«

Zanatska zadruga građevne djelatnosti s o. j.
SAMOBOR, Zagrebačka ul. 2

čestita svim svojim mušterijama,
poslovnim prijateljima

Sretnu Novu godinu 1957.

JOSIP VREŠ

GRAĐEVNI LIMAR I UVODITELJ VODOVODA
ŠMIDHENOVA ULICA 19

*želi svim svojim mušterijama i poslovnim
prijateljima*

Sretnu Novu 1957. Godinu

Ugostiteljska radnja

Buffet „KOLODVOR“

čestita svojim gostima i ostalim kolektivima

SRETNU NOVU GODINU 1957.

Restauracija »LAVICA«

SAMOBOR

*čestita svojim gostima kao i ostalim
kolektivima*

SRETNU NOVU 1957. GODINU

TVORNICA STAKLA

»KRISTAL« SAMOBOR

*čestita svim svojim prijateljima i
ostalim kolektivima*

Sretnu Novu 1957. Godinu

Radni kolektiv

»HAMOR«

TRGOVAČKO PODUZEĆE NA MALO

SAMOBOR

Č e s t i t a

svim svojim cijenjenim po-
trošačima, dobavljačima i
ostalim radnim kolektivima
u našoj zemlji

SRETNU

NOVU 1957. GODINU

SRETNU NOVU GODINU 1957.

*želi svim svojim mušterijama
i poslovnim prijateljima*

**Novak Roko - krojač
Samobor, Livadićeva 20**

VENNE IVAN

GRAĐEVNI LIMAR I UVODITELJ VODOVODA

*želi svim svojim mušterijama
i poslovnim prijateljima*

SRETNU NOVU GODINU 1957.

Vrbanić Alojz - strojobravar

Samobor - Šmidhenova 4 - Telef. 83-284

*želi svim svojim mušterijama
i poslovnim prijateljima*

SRETNU NOVU GODINU 1957.

Radni kolektiv stolarske radionice

FRANJO IVANŠČAK, Samobor

Perkovčeva ul. 36

*želi svim svojim prijateljima i cijenjenim
mušterijama* **SRETNU NOVU 1957. GODINU**

»ŽUMBERAK«

Poduzeće za proizvodnju ugljena i kreča
BREGANA - GRDANJCI

želi svim svojim poslovnim prijateljima

SRETNU NOVU 1957. GODINU

BRUNOVIĆ MIJO

LIMARSKI OBRATNIK — SAMOBOR

Šmidhenova ul. 7

želi

SRETNU NOVU 1957. GODINU

svim svojim mušterijama i prijateljima

**Marko Skendrović - pekar
RUDE**

nuda svoje proizvode svojim cijenjenim potroša-
čima, znancima i prijateljima te im ujedno želi
Sretnu Novu Godinu 1957.

„TRUDBENIK“

TVORNICA POKUČSTVA — BREGANA

*čestita svim svojim poslovnim prijateljima i
ostalim kolektivima u FNRJ*

SRETNU NOVU GODINU 1957.

FRESL DRAGUTIN I FRANJO

STOLARSKI OBRATNICI

SAMOBOR — Starogradska 40

*čestita svim svojim mušterijama,
i poslovnim prijateljima*

SRETNU NOVU GODINU 1957.

**OBRATNIČKA NABAVNO-PRODAJNA ZADRUGA s o. j.
SAMOBOR**

čestita svim svojim članovima i ostalim svojim poslovnim prijateljima
SRETNU NOVU 1957. GODINU

»NAPRIJED« TVORNICA OPEKARSKIH PROIZVODA
SAMOBOR

čestita

svim svojim članovima i poslovnim prijateljima

SRETNU NOVU 1957. GODINU

**POLJOPRIVREDNA ZADRUGA
SAMOBOR**

čestita

svim svojim članovima, poslovnim prijateljima i ostalim trudbenicima

SRETNU NOVU 1957. GODINU

»BORAC«

TVORNICA KOŽE — SAMOBOR

želi svim svojim članovima, poslovnim prijateljima i ostalim kolektivima

Sretnu Novu 1957. Godinu

TRGOVAČKA RADNJA
»SAMOBORSKI MAGAZIN«
SAMOBOR

želi svim svojim mušterijama
i poslovnim prijateljima
SRETNU NOVU GODINU 1957.

TRGOVAČKA RADNJA
»ANINDOL« — SAMOBOR

čestita svim svojim mušterijama,
i poslovnim prijateljima
SRETNU NOVU GODINU 1957.

Veletrgovačko poduzeće KSPZ
SAMOBOR

čestita svim svojim poslovnim
prijateljima i
ostalim kolektivima u FNRJ
sretnu
NOVU GODINU 1957.

TISKARA »PROSVJETA«
SAMOBOR

želi svim svojim mušterijama
i ostalim radnim kolektivima
SRETNU NOVU GODINU 1957.

STAMBENA UPRAVA
SAMOBOR

čestita svim radnim ljudima
SRETNU NOVU GODINU 1957.

„SAMOBORKA“

industrija građevnog materijala
SAMOBOR

čestita svim svojim poslovnim
prijateljima i
ostalim kolektivima u FNRJ
Sretnu Novu godinu
1957.

Slastičarska zanatska radnja Samobor

čestita svim svojim mušterijama,
i ostalim radnim kolektivima
SRETNU NOVU GODINU 1957.

OBRTNA PODUZEĆA — SAMOBOR

sa svojim pogonima:
Stolarija
Autosaobraćaj
Automehanička radionica
Elektromonterska radionica
želi svim svojim mušterijama
i ostalim radnim kolektivima
SRETNU NOVU GODINU 1957.

KOLEKTIV GRADSKE ŽELJEZNICE
ZAGREB

čestita svim svojim suradnicima i putnicima
SRETNU NOVU GODINU 1957.

»KOMUNALAC«
KOMUNALNO PODUZEĆE
SAMOBOR

čestita svim svojim suradnicima
i ostalim radnim ljudima
SRETNU NOVU GODINU 1957.

Ugostiteljska radnja »PLANINAR«
SAMOBOR

želi svim svojim gostima
i ostalim kolektivima
SRETNU NOVU GODINU 1957.

Ugostiteljska radnja Buffet
»NARODNI DOM« — SAMOBOR

želi svim svojim gostima
i ostalim radnim ljudima
SRETNU NOVU GODINU 1957.

Ugostiteljska radnja »LOVAČKI ROG«
SAMOBOR

čestita svim svojim cijen. gostima
i ostalim kolektivima
SRETNU NOVU GODINU 1957.

ZANATSKA KOMORA
SAMOBOR

čestita svim svojim članovima
i ostalim radnim ljudima
SRETNU NOVU GODINU 1957.

Kotarski zavod za
socijalno osiguranje

Filijala **SAMOBOR**

želi
svim svojim osiguranicima
Sretnu Novu godinu 1957.

Ugostiteljska radnja »ZAGREB«

SAMOBOR

čestita svim svojim cijen. gostima
i poslovnim prijateljima
SRETNU NOVU GODINU 1957.

PROSVJETNA USTANOVA
»NARODNI DOM«
SAMOBOR

čestita
svojim suradnicima
i kino posjetiocima
Sretnu Novu godinu 1957.

„NAPRIJED“

TVORNICA ODIJELA ZAGREB
Prodavaonica: SAMOBOR
Livadićeva ulica br. 6

čestita svim svojim poslovnim
prijateljima i suradnicima kao i
ostalim kolektivima u FNRJ
Sretnu Novu godinu
1957.

Općinsko sindikalno vijeće Samobor

čestita svim radnim ljudima i radnim
kolektivima
SRETNU NOVU GODINU 1957.

Radni kolektiv

»**SLOBODA**«

TVORNICA ČARAPA

SAMOBOR

ž e l i

svim svojim poslovnim

prijateljima i ostalim

kolektivima

SRETNU NOVU GODINU 1957.

REDAKCIJA

„**SAMOBORSKIH**

NOVINA“

ž e l i sretnu

Novu godinu 1957.

svim radnim ljudima

s mnogo uspjeha u radu

NARODNI ODBOR OPĆINE
SAMOBOR

Č e s t i t a

svim radnim ljudima

i radnim kolektivima

SRETNU NOVU

1957. GODINU

 »**ELEKTRON**«

TVORNICA ELEKTRIČNIH APARATA
SAMOBOR kraj ZAGREBA

Cestita

svim svojim poslovnim

prijateljima i suradnicima kao

i ostalim kolektivima u FNRJ

Sretnu Novu

1957. godinu